

RIA ІНВЕСТУЄ 10 МЛН В ІТ-АКАДЕМІЮ

ГОЛОВНЕ с. 6

СЕРЕДА
25 січня 2017

УСЬКИ ПЕРЕВІРЕНІ ФАКТИ

№4

ПИСЬМЕННИК НА ПЕРЕДОВІЙ

ІНТЕРВ'Ю с. 17

4⁹⁰ грн

1
блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

www.ria.ua

Кому дякувати за парковки по 6 грн

Змінити тариф на послуги паркування з 4 до 6 гривень за годину – таке рішення прийняв виконавчий комітет міської ради 18 січня. Підняти тариф попросив підприємець, який обслуговує приватні парковки. Мовляв, бізнес нерентабельний і він у нього більше вкладає, ніж отримує

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ

— Водії часто паркують автомобілі і просто втікають, аби не платити за послугу у паркоматі, — розповідає паркувальник Володимир. — Мені доводиться за такими водіями бігати і просити, щоб сплатили необхідну суму

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-67-346-53-93, ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Причиною для підняття тарифу на послуги паркування стало звернення підприємця

Миколи Мисенка, який здійснює діяльність з паркування на десятці парковок Тернополя. Чоловік подав відповідний розрахунок. Та погодити все тихенько і без обговорення

членам виконкому не вдалося.

На засідання прийшли міські депутати, які мали запитання та застереження до такого наміру. Зокрема депутат місь-

кої ради Назар Зелінка зауважив, що в теперішній скрутний для громади час такі різкі здоров'яння — погана ідея.

Читайте **НОВИНИ** с. 5

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

424

ВАКАНСІЇ
ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ
ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Місто попрощалось з Маестро

Читайте **ГОЛОВНЕ** с. 3

Підпишіть петицію — захистіть Дністер

Читайте **ГОЛОВНЕ** с. 3

12-річна освіта: добре чи погано

Читайте **ШКОЛА** с. 10

Який мороз дитині не страшний

Читайте **ЗДОРОВ'Я** с. 14

магазин ДОБРИЙ ГОСПОДАР
офіційний дилер торгових марок

STIHL VIKING

м. Тернопіль, вул. Шептицького, 25; тел 52-37-74, (067) 533-70-67; www.gospodar.te.ua

справжні броньовані **ДВЕРІ** від виробника

пожежний сертифікат ліцензійний монтаж дверей

під індивідуальні розміри

Підприємство **РИФ** м. Тернопіль, вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

www.rif.te.ua

Трактори Мототрактори Мотоблоки

Кредит до 30 000 грн

сезонні знижки

м. Тернопіль, вул. Гайова, 32
Тел.: (0352) 52-40-15, (097) 842-06-17, (067) 353-16-06

КомпаньонФінанс

за **20** хв. до **10 000** грн

ЛИШЕ ПАСПОРТ ТА КОД

вул. Київська, 11
вул. Патріарха Мстислава, 1

☎ 050 479 14 83
www.kf.ua

ПРЯМА МОВА

Андрій ШКУЛА

ЖУРНАЛІСТ,
ДЕПУТАТ МІСЬКРАДИ

Пісочниця

«Будьте чемні! Сидіть тут і грайтеся», — часто можна почути від батьків, які садять дітей у пісочницю, а самі відходять убік, аби поговорити чи зайнятися своїми справами. І дітки сидять, граються. Коли їм набридає і пробують вилізти за межі пісочниці, то отримують лопатку або відерце — і перебування в пісочку знову стає цікавішим, а батьки далі мають час на свої справи.

Так і з нами, дорослими громадянами: що на рівні країни, що на рівні міста. І це, скажу я вам, сумно. Тільки назріває багатомільярдний корупційний скандал на рівні країни, нас заманюють у «пісочницю» з не такими важкими для сприйняття, а головне — безпечними для великих корупціонерів темами. І ми починаємо місити той пісок, забуваючи про важливе. В місті те саме. Тільки починається в Тернополі розмова про підробки Генерального плану (як наслідок — ущільнена забудова і нищення парків — прим. авт.), одразу тобі «пісочниця» з «львівським сміттям» чи «агентами Кремля». І настільки грамотно ці всі посіпаки деривацій підкидають «лопатки» та «відерця» в пісочницю, що аж страшно стає, що люди так легко піддаються маніпуляції... Що робити? Моя порада: зважувати теми, які вам пропонують різні ЗМІ бо, є така біда, видання продаються. Пам'ятайте: вкрадені мільярди — важливіше, аніж нардеп з пістолетом, а порушення містобудівної документації — значно більша біда, аніж уявні «агенти Кремля». А ще варто пам'ятати: якщо вам з усіх дів нав'язують якусь тему, то роблять це не просто так. Мета — або відволікти увагу, або когось «втопити».

ВІД СНІГУ ТЕРНОПІЛЬ ЧИСТИТИМУТЬ ДВІ ФІРМИ, ЯКІ ВИГРАЛИ ТЕНДЕР

Господарка ■

На відміну від попередника — ТОВ «Тернопіль-комуналсервіс», нові фірми мають і техніку, і працівників. Тим часом поліція у рамках розслідування з'ясовує, хто допустив сніговий колапс у листопаді

АРХІВ РЕДАКЦІЇ

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Після Нового року снігоприбиральну техніку можна часто побачити на вулицях міста. Тоді як під час снігопаду у листопаді годі було знайти хоч один тракторець

Дві фірми — «Міськшляхрембуд» та ТзОВ «Авакс Проф» із 1 січня прибирають Тернопіль.

З підприємствами вже уклали договори. На відміну від своїх попередників, ці фірми мають і власну техніку, і робочі руки.

Через те, що головний підрядник, на якого поклали обов'язки з очищення міста від снігу не впорався з покладеним на нього завданнями під час аномального снігопаду у листопаді 2016 року, ми уклали угоди з іншими виконавцями робіт, — повідомив Олег Соколовський, начальник управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології міськради. — Це підприємство припинило свою діяльність у Тернополі. І зараз управління житлово-комунального господарства судиться із ТОВ «ТернопільКомуналСервіс».

Нагадаємо, 29 грудня 2016 року міська рада уклала договори з двома компаніями — Тернопільським міським підприємством «Міськшляхрембуд» і Товариством з обмеженою відповідальністю «Авакс Проф». Відповідно до укладе-

них договорів, ці підприємства розпочали працювати з 1 січня 2017 року.

Техніки у цих підприємств достатньо для того, щоб утримувати порядок на вулицях міста у зимовий період, — запевнив Олег Соколовський. — Обидві фірми мають у своєму розпорядженні 77 двірників, які прибиратимуть Тернопіль.

Техніки більше, ніж треба

Один із тендерів на суму 3 млн. 478 тис. 700 грн виграло Тернопільське міське підприємство «Міськшляхрембуд», яке обслуговуватиме «Дружбу», «Кутківці», «Пронятин» і мікрорайон «Березовиця». Два інші тендери — на суму 3 млн. 529 тис. 461 грн, і 3 млн. 586 тис. 957 грн 90 коп. виграло товариство з обмеженою відповідальністю «Авакс Проф». Воно прибиратиме Центр, «Новий Світ», «Сонячний» і «Східний». Загалом у системі публічних закупівель ProZorro провели три тендери на суму 10 млн. 595 тис. 118 грн 90 коп. З переможцями

міське управління житлово-комунального господарства, благоустрою та екології в особі в.о. начальника Соколовського Олега 29 грудня 2016 року підписало договори.

У цих підприємств сучасної потужної техніки є навіть більше, аніж потрібно для прибирання міста, — каже Олег Соколовський. — В угоді прописана та кількість техніки, яка необхідна для належного прибирання Тернополя, хоча її є значно більше.

Планується, що відтепер стежити за переміщенням транспортних засобів підприємств можна буде за допомогою системи GPS.

Окрім переможців, участь у двох тендерах брало ТОВ «Техно-Буд-Центр». Запропонувавши вищу ціну за послуги з утримання Центру, «Нового Світу», «Сонячного» і «Східного», підприємство програло ТОВ «Авакс Проф», пропозиції якого були вигіднішими.

З попередниками судяться

Тим часом, поки місто прибирають нові фірми, а міськрада су-

диться з «ТернопільКомуналСервіс», у поліції проводять власне розслідування, аби з'ясувати, хто допустив до снігового колапсу у листопаді.

Ми порушили кримінальне провадження за ст. 367 Кримінального кодексу України (йдеться про службову недбалість — прим. авт.), — повідомив начальник Головного управління Нацполіції в області Олександр Богомол. — Проти посадових осіб підприємства, яке надавало послуги з прибирання Тернополя, а також проти посадових осіб міської ради.

Хто саме винен у безладі, у поліції поки не з'ясували. Проте запевняють, що міськрада надає всю документацію та інформацію, якою володіє.

Ми призначили перевірки, розслідування наразі на етапі збору та опрацювання інформації, — каже Олександр Богомол.

До слова, максимальне покарання за ст. 367 — позбавлення волі терміном до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади і солідним штрафом.

ЕКСПЕРТИ RIA ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

Що останнім часом вас схвилювало найбільше?

Наталія ХАМУЛЯК-ГРИГОРІЄВИЧ (30 р.), майстер манікюру:

— Мене вразила книга Мирослава Дочинця «Многі літа...». Там описані відомі усім нам речі але, час від часу і табличку множення треба повторювати. Після цієї книги я ще більше почала радіти життю. Це допомагає нам бути молодшими, добрішими, красивішими! Прочитайте і зрозумієте, що я маю на увазі.

Леся НАКОНЕЧНА (23 р.), журналіст, ведуча, акторка:

— Мене вразила байдужість. Стала свідком неприємної ситуації у тролейбусі. Старший чоловік, не надто охайно одягнений, почав чіплятися до школярки, 5-6 клас, яка сиділа поруч з ним, говорив непристойні речі. Від пасажирів прозвучало лише одне зауваження на адресу чоловіка. Я не витримала і попросила дівчинку підійти до мене.

Тетяна ФУРМАН (27 р.), начальник відділу у КП «Тернопіль-електротранс»:

— Найбільше мене схвилювало встановлення тарифу на електроенергію для підприємств міського електротранспорту на рівні промислових споживачів з 1 січня. Таким чином, вартість електроенергії, порівняно з минулим роком, зросла у вісім разів, що завдасть удару фінансовому стану підприємства.

Василь КОЗЛЮК (30 р.), водій:

— Я шокований халатністю нашого облавтодору. Пріжджаю не одну сотню кілометрів по Західній Україні. Ніде немає таких доріг, як у нас. До прикладу, шлях в Озерній засипали грязюкою та камінням, які з-під коліс летять у лобове скло зустрічної машини. Після цього все скло в автівці — у тріщинах. А замінити переднє скло в автомобілі — мінімум 200 доларів.

Алла ЛУЦЕНКО (41 р.), вчитель:

— Мене хвилює те, що відбувається у нашій державі... За що ж ми стояли на Майданах, за що гинули і гинуть наші воїни?.. Зараз більше запитань, ніж відповідей. Як оплатити комунальні послуги, як лікуватись, як їсти корисну їжу, якщо у сім'ї лише бюджетники?.. Як держава може так чинити зі своїм народом? Може, ми вже називаємося Гондурас, а не Україна?

Володимир БОБКО (36 р.), депутат облради:

— Раніше верхом віртуозності серед бандюків було приватизувати якийсь державне підприємство — чи АТП, чи магазин чи фабрику. А тепер сам шик — націоналізувати собі чийсь підприємство, наприклад банк. Надіюсь, із часом дійде до того, що і українці собі щось націоналізують, наприклад майно кількох розстріляних грабіжників, котрі зараз іменуються «олігархами»...

ТЕРНОПІЛЬ ПОПРОЩАВСЯ З МАЕСТРО

Пам'ять ■ Вчитель, наставник, Маестро, Людина з великої літери — таким назавжди залишиться у пам'яті тернополян Ізидор Доскоч

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

Серце музиканта, диригента, педагога, засновника і незмінного керівника дитячої хорової школи «Зоринка», заслуженого працівника освіти України Ізидора Доскоча перестало битися після важкої хвороби 19 січня. Поховали Маестро 20 січня.

Віддати останню шану Учителю вечери того дня в приміщення «Зоринки» на Грушевського прийшли тисячі тернополян.

Вчитель, порадник, батько

«У таке Величне свято перестало битися серце нашого Вчителя, Людини, Друга — Ізидора Доскоча, — повідомляють батьки дітей, які навчаються в «Зоринці». — Ми низько вклоняємо голови на вашу честь, Маестро. Молитимемось, аби ваша Світла душа оселилась у Царстві Небеснім під спів тисяч голосів ваших вихованців-зоренят. Адже саме їм ви їй віддали у земному житті. Спочивайте з миром, наш рідний. Ми пам'ятатимемо Вас завжди...».

Дружина і тепер директор «Зоринки» Анжела Доскоч на власній сторінці у соцмережі Facebook написала: «Перші написані слова були ВТРАТА, БІЛЬ, СМУТОК... бо пішов в інший світ МІЙ ІЗИДОР... Для багатьох поколінь зоренят Він був і залишається вчи-

телем, наставником, порадником, батьком... Для плеяди музикантів — Маестро... Для когось — просто ЛЮДИНОЮ... А для мене ВІН був ВСІМ!!!»

Знаходив спільну мову з дітьми

— Я співала в «Зоринці» спочатку в першому чи другому класі, а потім вже після закінчення музичної школи і ще навіть навчаючись в інституті. Ізидор Олексійович був неординарною людиною. Такий працелюбець, — розповідає випускниця «Зоринки» початку 90-х, солістка гурту «Фіра» Ірина Музика. — Здавалося, що він був такий сильний, міцний, незламний у своїх рішеннях, своїй волі, але разом з тим мав дуже тендітну, вразливу, дитячу душу. Він багато в чому залишався в душі дитиною. Напевне, тому з дітьми дуже легко знаходив спільну мову. Він вмів об'єднати, захопити, надихнути, вселити віру в те, що ми робили, що це правильно. Зараз цього дуже сильно бракує. Нам, як ніколи, зараз потрібен хор. Потрібне вміння працювати всім разом, слухати один одного і робити спільну справу. А хор — це і є така маленька лабораторія, маленька школа життя, маленька модель суспільства, де кожен має чесно зробити свою роботу, робити свій вклад, щоб це було в гармонії з іншими. І для цього потрібен керівник, поводити. Таким він був і таким назавжди

залишиться у нашій пам'яті.

Вихованці «Зоринки» дуже багато їздили на гастролі, додає Ірина Музика.

— Як правило, люди мистецтва трохи дивакуваті, але таким не можна бути з дітьми, бо це велика відповідальність, — каже вона. — А якщо він їхав з дітьми за кордон, то батьки точно знали, що діти будуть доглянуті. Тобто якщо не буде зупи, то він організує, щоб її зварили. Дуже багато рис поєднувалося в тому чоловікові — і дуже високих, і простих.

Ізидор Доскоч виховав не одне покоління дітей. І байдуже, якщо вони не стали музикантами, не продовжили співати. Усі вони мають виховане Ізидором Доскочем відчуття ліктя, єдності, спільної справи, а це дуже важливо у житті.

ДОВІДКА

Ізидор Доскоч народився 14 травня 1940 року у містечку Підгайці. В 1963 році закінчив оркестровий факультет Харківського інституту культури, у 1980 році — оперно-симфонічне відділення Львівської консерваторії. У 1963-1974 рр. — працював у Кам'янці-Подільському, викладав, керував оркестрами народних інструментів. Із 1974 р. — жив і працював у Тернополі. Був викладачем гри на народних інструментах, керівником симфонічного оркестру в музичному училищі, організатором і керівником дитячого зразкового колективу «Зоринка». За 35 років виховав кілька поколінь талановитих тернополян.

Дитяча хорова школа «Зоринка» — народна хорова капела (з 2002 р.), дитяча хорова школа (з 1996 р.). Колектив має відзнаки багатьох престижних міжнародних конкурсів. У репертуарі «Зоринки» — понад 100 творів, що виконують в основному а capella, у тому числі духовна і світська класика, обробки українських народних пісень, пісні народів світу, мелос сучасних композиторів.

Колектив виступав в Австрії, країнах Балтії, Білорусі, Німеччині, Польщі, Росії, Угорщині, Словаччині, Болгарії. «Зоринка» співпрацює із багатьма сучасними українськими композиторами.

Сьогодні на сайті
20minut.ua

Найчастіше читають:

- Більше тисячі тернополян прощались з Ізидором Доскочем
- У страшну ДТП потрапили жителі Тернопільщини, які їздили до чудодійного джерела на Рівненщині
- У Петрикові на Святвечір породистий собака напав на жінку та покусав її
- Після огляду лікаря померла 40-річна тернополянка
- Постанову щодо «п'янки» Овчарука вже скасовано?
- Брудночу маршрутку № 14 обговорюють у соцмережах
- Постраждалий водій у ДТП на трасі Тернопіль-Чернівці шукає відео з аварії
- Як чиновники відмивають гроші на утепленні шкіл
- У Збаражі дівчина курила і випала з вікна
- #22PushUpChallenge: 44-а артилерійська бригада долучилась до флешмобу

Найчастіше коментують:

- У Хоросткові цукровий завод забруднив більше гектара землі
- Після огляду лікаря померла 40-річна тернополянка
- Оштрафували «журналістку» як влаштувала скандал на суді щодо Helix
- Проїзд у тернопільському громадському транспорті чи не найдорожчий в Україні
- П'яного чиновника міськради впливали на браконьєрстві с
- У лебедів на Дністрі виявили курячий грип
- Як виглядатиме «Сквер волонтерів пам'яті Віктора Гурняка» (фото)
- У Тернополі агресивний пітбуль накинувся на алабая
- Брудночу маршрутку № 14 обговорюють у соцмережах
- На БАМі патрульні спіймали двох крадіїв зі здобиччю

Підпишіть петицію — захистіть Дністер!

ВОЛОДИМИР МОРОЗ, 0-67-307-55-58,
WOLODYMYR.MOROZ@GMAIL.COM

Із закликком зупинити знищення річки Дністер через плани звести на ній шість ГЕС виступають екологи, громадські активісти й туристи України. Відповідну петицію «Зупинити знищення річки Дністер» розмістили на сайті електронних петицій до Президента України — petition.president.gov.ua.

Нагадаємо, на Дністрі планують збудувати каскад ГЕС, які загрожують руйнацією унікального каньйону, підтопленнями і знищенням ареалів поширення багатьох червонокнижних видів рослин і тварин. Проголосувати за петицією щодо Дністра може кожен. Для того, щоб її розглянули, звернення має набрати 25 000 голосів. Процедура голосування проста — через реєстрацію з допомогою електронної скриньки. Автор петиції «Зупи-

Ще минулого року активісти протестували проти побудови ГЕС на Дністрі. Тоді облрада наклала мораторій на будівництво. Але це не вирішило проблеми до кінця

нити знищення річки Дністер» користувач «Сорочук Вікторія Анатоліївна». Більше того, за-

хисники природи і туристичного потенціалу Дністра закликають підтримати і масштабнішу пе-

тицію «7 кроків для збереження річок України...», яку на сайті петицій розмістив користувач «Тестов Петро Сергійович».

— У той час, коли США демонтують ГЕСи і показують це як досягнення, в Україні приймають державну програму розвитку гідроенергетики, — коментує тернопільський екоактивіст Арсен Ляхоцький. — Тому я прошу вас підтримати та максимально поширити петицію «7 кроків для збереження річок України...».

Також на підтримку цієї петиції виступають експерти з усієї України.

— Наша сила — в єдності. Вчора виникла проблема з ГЕС на Черемоші, сьогодні на Дністрі, завтра виникне на Десні чи будь-якій іншій річці, — вважає Петро Тестов. — Аби захистити та вберегти наші річки, мусимо вирішувати проблему комплексно, з урахуванням кращих практик країн ЄС та США.

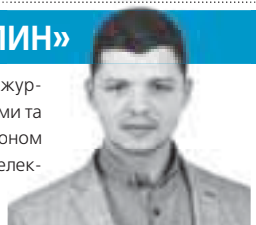
Скільки горняток кави ви випиваєте за день?

- Одне
- Два і більше
- Одне горнятко раз на два дні
- Не п'ю кави взагалі

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Віталій Ониськів. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvilyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин»	43-00-50
Пожежно-рятувальна служба	101
Міліція	102
Швидка медична допомога	103
Аварійна газу.	52-62-38
Аварійна водоканалу	25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж	25-48-10
Чергова міської ради	1580
Довідкова залізничного вокзалу	1505
Довідкова автовокзалу	1504
Цілодобова стоматологічна служба	52-06-09
Чергова аптека	24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів	52-16-65
Управління транспорту	52-15-14
Перевірка якості продуктів	52-23-87
Довідка міськвиконкому	23-63-97
Головавтоінспекція	52-47-38
Аварійна електромереж	52-24-66

БЕНЗИН ЧИ ГАЗ: ДОСВІД ВОДИЇВ ТА ЕКСПЕРТІВ

Економія ■ На 30-35% скоротилися витрати на пальне після встановлення газобалонного обладнання на автомобіль, кажуть водії. Реєстрація переобладнаного на газ авто — 600 грн

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-67-346-53-93,
ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Аби зекономити кошти на пальне, водії все частіше встановлюють на свої авто ГБО (далі газобалонне обладнання — прим. ред.). Однак для того, аби устаткування було економічно доцільним і працювало безперебійно, його повинен встановлювати кваліфікований фахівець.

Чи можна зекономити

— Ми шоковані цінами, майже щодня вартість бензину зростає, — розповідає Ірина Романюк, власнича Chevrolet Lacetti 2008 року.

Тернополянка каже, що автомобіль бере 8,5 л пального на 100 км, а за рік родина Романюків наїжджає близько 10000 км. Тому на бензині нині їздити занадто дорого.

Жінку цікавить, у скільки обійдеться переобладнання для автомобіля на газ, чи не шкодитиме це «серцю» машини і чи справді вдасться зекономити на пальному, якщо встановити газове обладнання.

На 30-35% менші витрати

— Я часто їжджу автомобілем на великій відстані, тому встановити ГБО 4-го покоління на авто планувала давно, — розповідає тернополянка Світлана Фойдюк. — Обладнання придбала і встановила лише минулого тижня. Я їжджу Chevrolet Tacuma 2005 року з двигуном об'ємом 1,6 л. Витрати пального

в середньому становлять 8-9 л на 100 км. Газу дещо більше — 10-12 л. Та враховуючи, що газ значно дешевший, ніж бензин, я на 100 км економлю до 70 грн. Часто за тиждень наїжджаю не одну сотню кілометрів, тому ГБО мало б окупитися десь за півроку.

Автолюбитель Ігор Леськів також розповів, чому на своє авто нещодавно встановив ГБО 4-го покоління.

— Своім автомобілем користуюся щодня. Постійне зростання ціни на бензин спонукало мене шукати різні варіанти, аби заощадити. Як результат — я обладнав авто ГБО, — розповідає тернополянин. — Я є власником Audi A6 1995 року, об'єм двигуна 2,6 л. Щодо витрат пального, то на 100 км моя машина в середньому бере 10-11 л бензину, газу — 12-13 л.

Пан Ігор додає, що ГБО коштувало йому 11 тис. грн. Обладнання купував та встановлював ще восени минулого року.

— Тривалий час ГБО на авто не було добре підлаштоване, тому задоволення від водіння я не отримував, особливо коли на 3-4 тисячі оборотів двигуна тяга в автомобілі різко падала, — наголошує співрозмовник. — Після коригування фахівця автомобіль почав їздити набагато краще. Загальна економія грошей на пальне становить 30-35%.

Щодо періоду окупності, то Ігор Леськів визначав його у кілометрах. Згідно з його розрахунками, обладнання окупиться, коли про-

За скільки часу окупиться ГБО 4-го покоління для Chevrolet Lacetti 2008 р. в.

10500
грн
вартість
ГБО

22,5 грн — вартість 1 л бензину А-95, «Укрнафта»

12,4 грн — вартість 1 л газу, «Укрнафта»

8,5 л — витрати пального на 100 км

833,3 км — пробіг автомобіля за місяць

14,7 міс. приблизний час окупності ГБО
671,47 грн економія на пальному за місяць
8057,64 грн економія на пальному за рік

біг авто сягне 20 тис. км.

ГБО 5-го покоління — 50 тисяч гривень

Фахівець у сфері ГБО Василь Мерешак розповідає, що таке обладнання можна встановити на 99% усіх автомобілів, які експлуатують в Україні. Загалом є декілька поколінь ГБО. Однак найпопулярнішими у тернопільських автолюбителів, каже експерт, є друге та четверте покоління.

— Автовиробники весь час осягають власну продукцію, як результат — паливна система автомобіля стає все складнішою, — розповідає фахівець. — Тому є така велика кількість ГБО. Адаже виробники розробляють їх відповідно до технічних вимог автомобіля.

Як каже Василь Мерешак, друге покоління — найпростіше, ціна на нього у Тернополі — від 6500 грн. Обладнання цього покоління встановлюють здебільшо-

го на старі автомобілі: «Жигулі», «Таврію», «Ладу», «Москвич» і низку іноземних авто — Opel, Renault, Citroen тощо. Щодо четвертого покоління, то такі ГБО встановлюють на новіші авто. Його вартість у Тернополі — від 9000 грн.

— Існує і п'яте покоління, — наголошує фахівець. — Це обладнання кардинально відрізняється від попередніх, його вартість — орієнтовно 50 тисяч гривень.

Окупність вимірюють у кілометрах

— Основна мета встановлення ГБО на авто — економія витрат на пальне. Тому перехід на це обладнання має бути економічно обґрунтованим, — наголошує фахівець Василь Мерешак. — Автомобіль живе не роками, а кілометрами. Для того, щоб визначити окупність ГБО, потрібно акцентувати увагу на пробігу. Чим більше людина їздить автомобілем, тим

більше йде пального і тим швидше окупиться ГБО.

Фахівець каже, що на всіх поколіннях ГБО автомобілі споживають на 15-20% газу більше, ніж бензину. Тому при розрахунку окупності на пальному слід врахувати коефіцієнт 1,2.

— Якщо узагальнити, то при сьогоднішній ціні на газ окупність ГБО другого покоління — приблизно до 10000 км, а четвертого — до 15000 км, — наголошує експерт.

Чи шкодить ГБО автомобілю

Фахівці стверджують, що ГБО при неправильному монтажі може зашкодити автомобілю. Зокрема, як наголошує Василь Мерешак, багато що залежить від фахівця, який встановлює обладнання.

— Є чимало нюансів при монтажі ГБО, — каже він. — Якщо майстер не все врахував, він просто покалічить двигун. До прикладу, є багато сучасних автомобілів, у яких так звана головка циліндра зроблена з м'якого металу. Якщо експерт, який встановлює обладнання на авто, цього не врахує і не відрегулює правильну подачу газу та бензину, то двигун почне зношуватися і швидко вийде з ладу.

Про те, що зношення двигуна залежить більше від газу, каже автослюсар Микола Левчук.

— Коли автомобіль їде на бензині, то в поршневу систему двигуна потрапляє пальне, яке має певний відсоток жирності. Як результат — поршнева система не так швидко зношується, — наголошує майстер. — А у випадку з газом, окрім нього, жодна рідина не потрапляє у поршневу систему двигуна. Відповідно, двигун, який працює на газі, швидше зношується. Та визначити відсоток таких автомобілів важко, оскільки двигуни є різні. Тому кожен двигун зношується по-різному.

Яка документація потрібна для встановлення ГБО

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELIAKOVA@20MINUT.UA

Переобладнання, окрім технічних питань, включає також юридичні. Чи обов'язковим є реєстрація переобладнаного на газ автомобіля? Якщо так — скільки часу триватиме процедура, у скільки обійдеться і які документи для цього потрібні? З такими питаннями ми звернулись до регіонального сервісного центру МВС України.

— Встановлення ГБО є переобладнанням, — пояснив провідний спеціаліст сектору кадрового забезпечення та зв'язків із громадськістю сервісного центру Василь Барановський. — А тому, відповідно до вимог законодавства України, обов'язково необхідно здійснити перереєстрацію транспортного засобу в сервісних центрах МВС.

Переобладнання буде відображене у реєстраційних документах. Адаже при встановленні газобалонного обладнання змінюється тип пального, тобто автомо-

біль може працювати не лише на бензині, а й на зрідженому нафтовому чи стисненому природному газі.

— Переобладнання транспортних засобів для роботи на газі робити самостійно заборонено, — каже Василь Барановський. — Потрібно звернутися до суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність із переобладнання транспортних засобів та мають свідоцтво про погодження конструкції транспортного засобу на відповідний тип переобладнання.

Зазначені суб'єкти можуть проводити перевірку відповідності таких засобів вимогам технічних умов і технічної документації підприємства-виробника газобалонного обладнання.

Вже після встановлення обладнання, незалежно від місця реєстрації чи проживання власника, слід звернутися до будь-якого територіального сервісного центру МВС для проведення перереєстрації. Там здійснять огляд транспортного засобу. Окрім

того, до центру потрібно подати низку документів.

— Процедуру перереєстрації потрібно провести протягом 10 днів із дня встановлення обладнання, — розповідає Василь Барановський. — Власникам переобладнаних транспортних засобів видають нові свідоцтва про реєстрацію із зазначенням особливостей їхньої конструкції. Вартість процедури для громадян без урахування банківських послуг: для автомобілів виробництва СНД — 505,59 грн, для іноземних авто — 588,13 грн.

Після встановлення ГБО на автомобіль витрати на пальне у тернополянина Віталія скоротилися щонайменше на 30%

ДОКУМЕНТИ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ РЕЄСТРАЦІЇ:

- заява відповідної форми;
- акт приймання-передачі транспортного засобу, переобладнаного для роботи на відповідному виді пального;
- свідоцтво про узгодження конструкції;
- акт технічної експертизи (крім переобладнаних автобусів) або сертифікат відповідності,

виданий випробувальною лабораторією (центром), що має атестат акредитації відповідної галузі та повноваження на проведення перевірки технічного стану транспортних засобів, органом з оцінки відповідності, що визнаний та призначений в установленому порядку проводити процедуру сертифікації

транспортних засобів, чи підприємством, що має сертифікат відповідності державної системи сертифікації УкрСЕПРО з установлення відповідності конструкції переобладнаного транспортного засобу умовам (вимогам), викладеним у документі про погодження переобладнання.

КОМУ ДЯКУВАТИ ЗА ПАРКОВКИ ПО 6 ГРН

Транспорт ■ Змінити тариф на послуги паркування з 4 до 6 гривень за годину, — таке рішення прийняв виконавчий комітет Тернопільської міської ради 18 січня. Підняти тариф попросив підприємець, який обслуговує приватні парковки. Мовляв, бізнес нерентабельний і він у нього більше вкладає, ніж отримує

**Продовження
Поч. на стор. 1**

— Щодо розрахунків, то зважте, будь ласка, і на те, що насправді паркується значно більше автомобілів, аніж є паркувальних місць, — наголосив депутат. — Крім того, і водії не завжди стоять годину. Буває за півгодини їдуть, а їхнє місце займають інші. Можемо хоч зараз виїхати на найближчу парковку і перевірити.

Податківець не так порахував

Та поїхати ніхто не зголосився. Натомість прозвучала інформація, що якщо вартість не збільшити, то оператор паркування просто відмовиться від такої діяльності. А це збиток для бюджету, бо ж частина коштів від паркування йде у міську казну. Та, як з'ясувалось, до бюджету потрапляє мізер. На цьому наголосив інший депутат міської ради — Андрій Шкула.

— Минулого разу, коли збільшували тариф із двох гривень до чотирьох, ставку паркувального збору залишили на мінімальному рівні, — каже депутат. — Зараз те саме — збільшують тариф для водіїв, а ставка збору далі на такому ж рівні. Збільшення надходжень до бюджету, якщо й буде, то виключно через зростання мінімальної зарплати, від якої той збір рахують. Хоча члени виконкому в змозі збільшити ставку навіть удвічі.

Також Андрій Шкула звернувся до члена виконкому, керівника податкової інспекції Петра Якимчука з питанням: скільки в підприємця Миколи Мисенка найманих працівників та які вигоди для міста. На частину питань чоловік відповіді не мав, бо не готувався, а ось щодо підстав для підняття, то він відповів.

— Згідно з тією ставкою, яку

ми встановили на сесії, якщо виходити з мінімальної заробітної плати, підприємцю доведеться платити 96 гривень за метр парковки на день, — повідомив пан Якимчук.

Після такої заяви, зрозуміло, всі присутні члени виконкому проголосували «за». Та з'ясувалось, що податківець помилився. І то серйозно, бо ж, згідно зі ставкою для підприємця, він сплачуватиме до бюджету 96 копійок (!!!) за метр. Ось така арифметика. До речі, одразу після виконкому депутати перепитали у пана Якимчука, чи він, бува, не помилився в розрахунках, бо навіть «на хлопський розум» не клеїться. Утім, податківець підтвердив правильність своїх розрахунків...

Утримання своїм коштом

Чим обгрунтоване підняття вартості паркування, особливо в Тернополі, де й так найнижчі доходи, ми запитали у підприємця Миколи Мисенка, який обслуговує платні парковки міста.

— Я виграв тендер у міської ради і плачу фіксований податок. Цей податок прив'язаний до розрахунку мінімальної заробітної плати. Тепер у мене є 340 паркувальних місць, 300 з них — платні. Але така парковка, як «Березовиця-ринок», працює тільки в суботу-неділю, тобто 20 місць вже відпадає. На вул. 15 Квітня парковка не функціонує, оскільки ділянка в аварійному стані. Проте я за неї податок сплачую. Фактично є лише 240 місць, які реально дають мені дохід. Я за них сплачую близько 50 тисяч гривень податку щомісяця. Ця сума прив'язана до мінімальної зарплати. Ви ж розумієте: мінімалка зростає удвічі, і податок теж зростає.

Запитали ми у підприємця й про те, які ще видатки він має, окрім паркувального збору.

— В мене офіційно 20 найма-

Парковка біля майдану Волі у робочий час щертв заставлена автомобілями

них працівників, за кожного сплачую 1300 грн податку. Загалом за себе і працівників я плачу 35 тисяч гривень податків на місяць, — каже пан Микола. — Також утримую територію парковок власним коштом. Це прибирання, асфальтування, ремонт, розмітка, заміна знаків тощо. Останню заміну знаків проводив у жовтні минулого року. Крім того, сплачую за мобільні платіжні термінали для безготівкового розрахунку, які орендує в банку. Такі термінали є у кожного мого працівника.

Хотів відмовитись від діяльності

Важливе питання — паркомати, бо ж через їх відсутність чимало тернополян називають парковки міста нелегальними. Такі звинувачення людей виправдані, адже закон чітко визначає, що на кожних 20 парко-місць по-

винен бути паркомат. Зважаючи на те, що у підприємця є 340 місць, він мав би встановити 17 паркоматів.

— Тепер у мене є вісім паркоматів. Цього року плануємо поставити ще декілька. Однак є велика проблема — наші люди не хочуть добровільно сплачувати за парковку, — нарікає пан Мисенко. — Паркувальникам доводиться стежити за тим, щоб водії сплачували гроші у паркомат. Чимало тернополян просто шукають причини, аби уникнути платежу. Паркомати купую власним коштом. Ціна одного — 1600 доларів. Не так легко встановити паркомат, бо треба вирішити проблему з підведенням електропостачання, а це все витрати. Днями розбили два паркомати, пошкодили екран та купюрприймач, а вартість одного купюрприймача — 100 євро. На ринку також є пошкоджені

паркомати — хтось пообрізає дроти. Люди вважають, що паркувальна діяльність дає неабиякі прибутки, а насправді ситуація дещо інша.

Через низьку рентабельність, а іноді і збитковість підприємець написав заяву до міської ради з проханням підняти тариф або ж шукати іншого підприємця.

— Місто завдяки моїй діяльності за два роки отримало, якщо не помилюся, — 1 млн 400 тис. грн, — говорить підприємець. — Це тільки паркувальний збір. Окрім цього, маю найманих працівників, які у такий скрутний час мають роботу. Подобаються вони комусь чи ні, але в них є сім'ї. До слова, в обов'язки паркувальника не входить охорона автомобілів, але вони наглядують за транспортом, допомагають виїхати чи припаркуватися, відлякують злодіїв, бо й таке бувало.

З ЧОГО СКЛАДАЄТЬСЯ ТАРИФ НА ПАРКУВАННЯ

При визначенні тарифу на паркування враховують чинне законодавство. Згідно з ним, міська рада встановила ставку збору за кожний день провадження діяльності у гривнях за 1 кв. м площі земельної ділянки, відведеної для паркування, у розмірі 0,03, установленій законом на 1 січня податкового року.

За даними міського управління транспорту, основними

складовими тарифу є збір за місце паркування та оплата праці найманих працівників. Разом це 60% тарифу. Розмір даних складових прямо пропорційно залежить від розміру мінімальної заробітної плати. Станом на 01.01.2016 р. мінімальна заробітна плата — 1378,0 грн, а на 01.01.2017 — 3200 грн. Тобто вона виросла в 2,3 раза. Аналогічно зросли видатки на сплату збору за 1 кв.

м площі паркування за кожен день впровадження діяльності з 0,4134 грн до 0,96 грн. У зв'язку зі значним ростом собівартості послуг з платного паркування виконком прийняв рішення щодо збільшення тарифу на послуги паркування до 6,0 грн. Якщо збільшити ставку збору з 0,03 на вищу, то зростуть витрати операторів паркування, а це спричинить подальший ріст вартості послуг паркування.

На вартість міжміського проїзду можна вплинути

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELIAKOVA@20MINUT.UA

Тернополяни нарікають на подорожчання вартості міжміського проїзду. В обласній адміністрації підтвердили ріст цін за проїзд. Однак запевняють: впливати на тарифи не можуть.

— Ми справді є замовниками, формуємо маршрути, проводимо на них конкурси і колись впливали на тарифи, — підтвердив перший заступник голови облдержадміністрації

Іван Крисак. — Сьогодні цю функцію з нас зняли. Тарифи економічно обгрунтовує сам перевізник. Впливати на зміни тарифів може Антимонопольний комітет, який має право вказати перевізникові, якщо цей тариф завищено. Якщо перевізники переконають Антимонопольний комітет в обгрунтованості тарифу — він залишиться. Ні — штрафуватимуть і змусять зменшити.

— Обласна адміністрація й надалі формує маршрути, — пояснив

Іван Крисак. — Скажімо, громада чи райадміністрація звертається до нас, бо два центри — А і Б треба з'єднати маршрутами. Ми розглядаємо, вивчаємо відстань, потребу у кількості маршрутів на день, щоб не було накладок з іншими маршрутами. Потім формуємо маршрут.

Після цього оголошують конкурс, на який можуть подати документи всі перевізники. В області їх понад 400.

— Приймаємо документи, тер-

мін розгляду приблизно місяць, — повідомив Іван Крисак. — Є в нас конкурсна комісія. Публічно — під запис, у присутності перевізників, розкриваємо пропозиції. І визначаємо, хто є переможцем.

В обласній адміністрації кажуть: вони вже мають інформацію, що перевізники почали піднімати тарифи.

— До Нового року ціна була 49 коп за 1 км, — каже посадовець. — Наразі підняли до 62 коп. за 1 км без урахування ПДВ. Багато це чи мало — залежить від багатьох

чинників.

Перевізники більш як рік цін не піднімали, каже посадовець. А на вартість проїзду впливає ріст зарплат, вартості нафтопродуктів, автобусів та комплектуючих.

— Стверджувати, що це висока ціна, не могу, — підсумовує Іван Крисак. — Буде звернення від громади — ми звернемося до Антимонопольного комітету і все перевіримо, примусимо обгрунтувати, звідки перевізники взяли ту ціну. Наразі ніхто не скаржиться.

ФОНД RIA ІНВЕСТУЄ 10 МЛН В ІТ-АКАДЕМІЮ

Перспективи ■ Інвестиції спрямують на поширення діяльності закладу у сусідніх областях — Хмельницькій, Житомирській і Тернопільській. Тож розпочати кар'єру в ІТ зможе кожен

ВИДАВНИЦТВО RIA

Фонд RIA вкладає 10 мільйонів гривень у розвиток ІТ-сфери у Вінниці. На ці гроші будуть вчити молодих айтішників та розширювати ІТ-академію на сусідніх областях.

Фонд RIA інвестував в Вінницьку ІТ-Академію 10 млн грн, а частка фонду в структурі Академії склала 61%. Іншими акціонерами залишаються засновники ІТ-академії — талановиті програмісти, які підняли такі проекти, як auto.gia.com, DOM, RIA.com та багато інших. Академія буде розширюватися. Основна частина інвестицій піде на розробку та відкриття нових напрямків підготовки. Розвиватимуть мануальне та автоматизоване тестування (QA) і DevOPS, який включатиме в себе підготовку системних адміністраторів та спеціалістів підтримки хостингу. Також планується розвиток напрямку майстер-класів для ІТ-шників початкового рівня, які вже працюють. Інвестиції будуть спрямовані

на поширення діяльності в сусідніх областях — Хмельницькій, Житомирській, Тернопільській. Крім того, Фонд RIA планує запровадити найкращі практики ведення бізнесу в роботу ІТ-Академії, вже використані в RIA.com, 20minut.ua, hotels24.ua та багатьох інших проектах.

— Ця інвестиція сприятиме появі сотень додаткових кваліфікованих ІТ-шників «з нуля», які наповнять як обласний, так і український ринок праці, — каже президент RIA Олександр Човган. — Працювати в ІТ цікаво і вигідно. Постійно створюються нові софтверні компанії, великі outsource/outstaff компанії розширюють існуючі розробницькі офіси, нові компанії відкривають представництва в місті, фрілансери об'єднуються в невеликі розробницькі фірми. Все це спонукає до появи якісних освітніх ініціатив, які швидко і відповідно до вимог ринку праці готують кадри для ІТ-сфери. Для того, щоб стати студентом ІТ-академії, потрібно

Вінницька ІТ-академія успішно готує програмістів і веб-дизайнерів вже 5 років поспіль. Окремо навчають школярів у Школі хакерів. Усі випускники після завершення навчання працевлаштовуються за спеціальністю

заповнити анкету на її сайті — ita.in.ua — та пройти співбесіду.

ІТ-Академія (ita.in.ua) вже більше 5 років успішно готує програмістів і веб-дизайнерів, окремим напрямком є навчання школярів у Школі хакерів. А основне, що приваблює в роботі цього навчального закладу, — це те, що усі (!) випускники після завершення навчання і успішної здачі курсових та дипломного проекту працевлаштовуються за спеціальністю. За рахунок того,

що є можливість протягом навчання змінювати свій напрямок підготовки, відсоток студентів, які не доучуються, дуже низький.

Це перший такий випадок значних інвестицій в освіту Вінниччини. І хороша можливість, особливо для молодих людей, отримати якісну освіту та розпочати свою кар'єру в ІТ.

До слова, RIA вже 25 років займається соціальними проектами, які сприяють розвитку громади.

Сьогодні ІТ-освіта в пріоритеті роботи фонду, оскільки, на думку керівника ІТ-Академії Фонду RIA Романа Мельника, це дасть можливість швидкого та якісного прориву в розвитку громади і спонукатиме інші галузі розвиватись інтенсивніше, наповнюючи Вінницю цікавими, креативними і водночас освіченими людьми, які в змозі генерувати, розвивати і втілювати в життя якісно нові ІТ-рішення.

Допоможіть на операцію 8-річній Яні Бордун

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
TSEBRU@GMAIL.COM

Допомога на лікування потрібна 8-річній Яні Бордун із Тернополя. Дівчинка хворіє від народження. У неї вроджена вада головного мозку, синдром Арнольда Кіарі, тип 1, сірінгомієлічна кіста спинного мозку на рівні С6.

Яні потрібна операція, яку готові зробити в Інституті нейрохірургії імені Ромоданова у Києві. На операцію потрібно 100 тис. грн.

Родина Яні не має такої великої суми, тому просить усіх небайдужих допомогти.

Через проблеми зі здоров'ям дівчинка навчається удома за індивідуальним графіком. Під час сну у дитини часто буває задишка, тому операція потрібна якнайшвидше.

— Раніше у Яні були судоми, їй відмовляли руки та ноги, — розповідає мама дівчинки Леся Бордун. — Але минулого року в березні нам вдалося поїхати на реабілітацію у Варшавську клініку. Там

призначили інші препарати, і ці напади припинилися.

Яні потрібно зробити дві операції, додає її мама. Перша — на голову, друга — видалення кісти

на хребті. Першу операцію готові зробити київські медики, проблема лише у коштах. Тому жінка просить усіх допомогти її дитині одужати.

ДОВІДКА

Реквізити для переказу коштів на лікування Яні Бордун:
МФО 305 299
Код ОКПО банку 143 605 70
Рахунок 29244825509100

Картка «ПриватБанку» 5168 7420 2458 2987
Телефон: 096-687- 85-99 (Бордун Леся Євгенівна — мама).

Відомі люди очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Відомі люди очима дітей». Задля експерименту наш кореспондент показала дітям фото політиків, високопосадовців і відомих тернополян

Ростислав Ячків — головний спеціаліст відділу туризму обласної державної адміністрації

Катруся (5 р.):

☺☺ Цей дядько їздить по світу. Він був у багатьох країнах, де є море і тепло. І

Тарасик (5 р.):

☺☺ Цей дядько має вертольота на пульті. Він ним літає всюди, куди хоче. На нього можна поставити камеру і знімати відео.

Мар'яна Брик — тренер із танців

Таня (5 р.):

☺☺ Ця тьотя працює моделлю, вона дуже красива. У неї дуже цікава робота, бо вона постійно ходить по подіуму і показує моду.

Женя (5 р.):

☺☺ Ця тьотя — лікар. Вона допомагає людям, в яких щось болить. У неї є великий чемодан, в якому багато ліків.

Тарас Кривецький — представник товариства «Обнова»

Оленка (4 р.):

☺☺ Цей дядько їздить на велосипеді, це його професія. Він їздить на ньому на роботу, в магазин, за іграшками і просто катається.

Женя (5 р.):

☺☺ Він — будівельник. Будуватиме високі будинки, і потім у них живуть люди. А ще там є магазини з іграшками і «Кіндерами».

Марта Журавель — журналіст

Софійка (4 р.):

☺☺ Професія цієї тьоті — співачка. Вона сама придумує пісні і співає їх. А ще вона танцює і грає на гітарі. І в неї є блискуча сукня.

Тарасик (5 р.):

☺☺ Ця тьотя працює в басейні. Вона там плаває з таким спеціальним колом. І якщо хтось не вміє плавати, то ця тьотя дає їм таке коло.

Олександр Долішній — тренер з фрі-файту

Марічка (5 р.):

☺☺ Цей дядько працює в дуже великому будинку, там, де сидять президенти. Він стежить за тим, щоб вони добре працювали, це його робота.

Тарасик (5 р.):

☺☺ Цей дядько дуже давно працює футболістом. У нього навіть є своя команда, і він з нею грає у футбол.

ДО ВОЛОНТЕРІВ УЖЕ ПІДІБРАЛИСЬ ЧЕРЕЗ СТОРІНКИ ЇХНІХ ДІТЕЙ У СОЦМЕРЕЖАХ

Соцмережі ■ Волонтери переконують, що з ними все гаразд, і просять не приставати на пропозиції шахраїв. Та припускають, що це є одним із методів дискредитації волонтерського руху на Тернопільщині. У поліції єдина рекомендація: не реєструватись «Вконтакте»

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

— Увага! Сторінку дочки «ВКонтакті» зламали, — повідомила на своїй сторінці у «Фейсбук» тернопільська волонтерка Лілія Мусіхіна. — Від неї ідуть повідомлення, що я у важкому стані в лікарні. Номер — незрозуміло чий. Я жива та здорова. В понеділок звернемось у правоохоронні органи. Не реагуйте на повідомлення!».

Волонтер розповіла, що неодноразово просила доньку закрити акаунт «ВКонтакте». Натомість донька переконувала: у неї там чимало друзів, зокрема й тих, хто проживає за кордоном. І ця сторінка — єдина можливість спілкуватися з ними.

Табу на «ВКонтакте»

— Думаю, я таки переконаю доньку закрити сторінку вже найближчим часом, з метою тієї ж безпеки, — каже Лілія Мусіхіна. — Щойно дізналась, що подібна ситуація сталась і зі сторінкою доньки ще однієї відомої

тернополянки, дружини капелана. Скидається на те, що нас хочуть «дістати» через наших дітей. Виходячи з цього, могу припустити, що це є одним із методів дискредитації волонтерського руху на Тернопільщині.

Подібні повідомлення — про жахливу серцеву хворобу матері — розсилали у приват і від імені доньки письменниці Любові Бурак, відомої у Тернополі як Дзвінка Торохтушко. Дівчинці теж зламали акаунт. Натомість жінка у «Фейсбуці» запевнила друзів і небаждухих: із нею все гаразд.

До поліції тернополянки не звертались, повідомив заступник начальника Подільського регіонального управління кіберполіції Георгій Кондратюк. Та й подібних звернень, що зламували акаунти і розсилали з них повідомлення про збір грошей, не пригадують.

— Тут може бути єдина порада: не користуватись інтернет-ресурсами країни-агресора, — каже Георгій Кондратюк. «ВКонтакте» — суто російська соцмережа. Сервер — у Санкт-Петербурзі, і впливу на нього ми не маємо.

АРХІВ ЛІЛІЇ МУСІХІНОЇ

Волонтерка Лілія Мусіхіна вважає, що через злам сторінок та розсилання звідти неправдивої інформації хтось намагається дискредитувати волонтерський рух

Завели сторінку у цій соцмережі — отже, свідомо «злили» інформацію та надали всі дані країни-агресору, кажуть у кіберполіції. І наполегливо радять не користуватись російськими мережами. В тому числі й «Однокласниками». Решта соцмереж, кажуть у поліції, — абсолютно легальні.

— Щодо «ВКонтакте», то ми не радимо там мати акаунти, особливо дітям, — каже Георгій Кондратюк. — Там чимало порнографічних матеріалів і таких, які порушують авторські права. Модерація майже не здійснюється, тож

там можна розмістити будь-який допис чи інформацію.

Козир для ворога

В умовах конфлікту на Донбасі та окупації Криму використання українцями російських соцмереж дає агресорові у руки додатковий козир, який допомагає ворогові послаблювати нашу країну.

— Ми неодноразово звертались до громадян із застереженнями щодо користування соцмережами Російської Федерації, — розповіли у секторі взаємодії зі ЗМІ та громадськістю управління СБУ в об-

ласті. — Маємо численні приклади використання соціальних мереж спецслужбами РФ для розхитування ситуації в Україні та організації різноманітних провокацій. Сьогодні російські соцмережі стали невід'ємним елементом гібридної війни. Тому навіть буденне використання нашими співвітчизниками цих мереж, їхня участь у поширенні та обговоренні інформаційних вкидів ворога не сприяє протидії окупантам.

— У питанні використання російських соціальних мереж є важливий аспект особистої безпеки інтернет-користувачів та збереження їхніх персональних даних, — наголосили в управлінні СБУ. — Нагадаємо, що з серпня 2014 року в Росії набрав чинності закон, який надає ФСБ можливість без рішення суду отримувати майже всі особисті дані користувачів інтернет-ресурсів, що зареєстровані в Російській Федерації.

На вимогу представників російських спецслужб власники поштових серверів, блог-хостингів, форумів та соцмереж зобов'язані надавати дані щодо усіх логінів та електронних адрес своїх користувачів, списки їхніх контактів, відомості про кількість, обсяг та адресатів переданих повідомлень.

— Якщо ви турбуєтесь про безпеку особистої інформації, ми рекомендуємо утриматись від використання інтернет-ресурсів російської доменної зони, — кажуть у секторі взаємодії зі ЗМІ та громадськістю управління СБУ в області. — Насамперед поштових скриньок та соцмереж.

На Тернопіллі – пташиний грип та чума свиней

СВІТЛАНА ГРИВАС, 096-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Пташиний грип та африканська чума свиней підібрались уже й до Тернопільщини. Від першого — загинуло близько 30 лебедів у Борщівському районі, від другого — 11 свиней у приватному господарстві у Збаражі.

Аби ці хвороби не поширювались, фахівці проводять в області низку заходів.

— Близько 60 лебедів почали зимувати на річці Дністер поблизу села Вільхівці Борщівського району, — розповідає заступник начальника Головного управління Держпродспоживслужби в області Володимир Богоніс. — 12-13 січня, тоді були морози до -19, річка почала замерзати, а птахи — гинути. П'ятеро — 13 січня, стільки ж — 14 січня, згодом дійшло майже до 30-ти. Але ми відразу після загибелі птахів відібрали матеріал, направили у Київ. Звідти прийшло підтвердження, що виявили РНК — вірус пташиного грипу типу А субтипу Н5.

Тоді ж провели засідання протиепізоотичної комісії у Борщівській РДА, наклали карантинні обмеження на річку завширшки 100 метрів — на берег і прибережну територію — і завдовжки 3 км. Також ветспеціалісти ходять на-

селеними пунктами, що потрапляють у зону нагляду, проводять роз'яснювальну роботу з населенням і нагляд за домашньою птицею. Люди свою птицю закрили і не випускають на водойми.

— Карантин накладають тоді, якщо хворіє птиця у населення, — каже пан Богоніс. — А оскільки хвороба виникла у дикій фауні, то ми обмежуємо доступ людей до того місця, ставимо блокпост, наглядаємо, щоб там не було сі-

чинити опір — прим. ред.), тоді вірус прогресує. Окрім того, на Дністрі є багато окільцьованих лебедів — із Польщі, Німеччини. Орнітологи говорять, що зараз відбувається дуже велика міграція птахів. Тому важливо, аби вони не принесли вірус.

Фахівці закликають жителів області не брати лебедів додому, до свійської птиці. Також не завжди варто підгодовувати диких лебедів. — Орнітологи кажуть, що як-

— Орнітологи кажуть, що якщо водне плесо не замерзло, то підгодовувати птахів не треба, — каже пан Богоніс. —

Одна справа, коли діти шматочок хліба кинуть,

інша — коли корито зерна поставлять...

льської птиці, і попереджаємо селян, щоб не забирали лебедів додому. На блокпосту стоять ветспеціалісти.

За словами фахівця, імовірно, пташиний грип на Тернопільщині поширився з Чернівецької області. Так, у цій області, за 48 км від місця, де зимують у нас лебеді, зафіксували цей грип.

— Лебеді на 80-90% є переносниками і носіями вірусу, — додає посадовець. — Якщо падає резистентність (здатність організму

що водне плесо не замерзло, то підгодовувати птахів не треба, — каже пан Богоніс. — Одна справа, коли діти шматочок хліба кинуть, інша — коли корито зерна поставлять. Дика птиця втрачає інстинкт самозбереження, перемагає шукати корм, одомашнюється, жиріє і не може літати. Окрім того, на місце годівлі підлітають горобці, ворони, сороки та інші. Вони також можуть підхопити вірус і рознести його далі, навіть заразити свійську птицю.

Іншою хворобою, яка насторожила Тернопільщину, є африканська чума свиней (далі АЧС). До січня наша область входила до трійки областей, де АЧС не фіксували.

— Свині почали гинути у приватному господарстві ще 6-7 січня, — каже Володимир Богоніс. — Офіційно власник звернувся у ветслужбу 16 січня. На місце виїхали фахівці, відібрали матеріал. На той час уже загинуло 11 свиней, залишилось троє. Їх умертвили і разом з іншими спалили. Відібраний матеріал ще 17 січня надіслали фахівцям, 19 січня з Києва отримали підтвердження, що це АЧС.

Відтак провели засідання протиепізоотичної комісії при райдержадміністрації й ухвалили план спільних заходів із ДСНС, поліцією, управлінням лісового господарства, наклали карантин. А також перекрили вісім під'їзних шляхів, виставили три блокпости, встановили дезбар'єр. Там працюють поліція, ветслужби. Вони перевіряють транспорт, обробляють колеса дезрозчинами. Окрім того, ввели заборону на вивезення сировини — свинини і живих свиней з осередку. Наразі фахівці проводять перепис поголів'я у зоні та вилучають тварин. — Зона захисту охоплює три-

кілометрову територію, а зону нагляду ми обрали протяжністю 20 кілометрів. В останню входять частини територій Збарзького, Лановецького, Підволочиського, Зборівського і Тернопільського районів, — додає фахівець.

На вилучення тварин люди реагують по-різному. Здебільшого розуміють, адже від АЧС вилікувати неможливо і хвороба однозначно призводить до загибелі тварини. Єдина можливість припинити поширення — розірвати епізоотичний ланцюг. Для людей хвороба загрози не становить. Окрім того, на відміну від спеціалізованого господарства, для населення, у якого вилучають тварин, є розроблений механізм компенсації.

— У нас є припущення, чому захворіли свині у приватному господарстві, — каже фахівець. — Жінка годувала свиноматку, яка загинула першою, відходами харчів зі святкового стола. А вірус, приміром у копченому салі, може зберігатись і півроку. У варених продуктах його немає.

Найшвидше зняти карантин з території можна тільки через 40 днів з часу його встановлення. Після цього фахівці ще півроку наглядають за місцевістю. І лише тоді населення знову зможе купувати свиней у господарства.

ПІДПРИЄМСТВО, ЯКЕ ОСВІТИЛО «ЦИГАНКУ», «ВИСИТЬ У ПОВІТРІ» ЧЕРЕЗ ДЕПУТАТІВ

Дивно! ■ Членів «Ради бізнесу Тернопілля» дивують дії міської влади, яка декларує підтримку бізнесу, але насправді іноді робить інше. На минулій сесії міської ради депутати не підтримали закріплення землі під виробничими приміщеннями підприємців

ЛЮБОВ ВОВК, ЖУРНАЛІСТ ГС «РБТ»,
PR@RBT.TE.UA

Тернопільські підприємці з «Ради бізнесу Тернопілля» звертаються до депутатів міської ради з проханням підтримувати місцевий бізнес.

На останній у році сесії Тернопільської міської ради депутати розглянули 300 питань. Через таку велику кількість, а також через дискусії та складність прийняття найважливішого документа міста — бюджету на 2017-й рік, засідання було два дні.

Серед усіх цих довгих та «гарячих» голосувань увагу «РБТ» привернув проект рішення, яким міська рада мала би надати кільком підприємцям землю в оренду. Земля — під об'єктами, які у власності підприємців. Крім того, саме на цій території депутати декілька сесій тому погодили поділ землі — бо ж це був суцільний шматок площею 6,5 га. Якщо говорити спрощено, то в'єтнамський бізнесмен, професор Тран Ван Ван багато років тому викупив декілька об'єктів на ділянці 6,5 га. Саму ж ділянку взяв в оренду, бо земля залишалася міською. Почав бізнес, але під час кризи прогорів. Тож бізнесмен продав частину нерухомості іншим підприємцям. Потім отримав у міської ради дозвіл на поділ землі — така вже процедура. І зараз ті підприємці та сам в'єтнамец (частину об'єктів не продав, а залишив собі — прим. авт.) хочуть закріпити шматки землі під будівлями. Також на праві оренди. Та депутати цього не дозволили — питання закріплення землі набрало лише 15 голосів «за».

Місцевий виробник світлотехніки «завис у повітрі»

Перед голосуванням проекту рішення «Про надання в користування земельних ділянок за адресою вул. Поліська, 12» в якому йшлося про припинення «права власності на ділянку площею 6,5933 громадянину В'єтнаму ТРАН ВАН ВАНУ»,

та надання цієї землі «в оренду на 5 років підприємцям: ВУ КІМ Тхань, Мариняк Людмила Мирославівні, Гречин Ірині Михайлівні та ТЗОВ «Терно-Лайт», до депутатів звернулися підприємці з Поліської.

— Коротко хочу пояснити, що це надання дозволу оренди для однієї ділянки, а там вісім частин земельної ділянки під об'єктами нерухомості. Тобто є люди, які купили в 2008 році незавершене будівництво — затверджують землю. І ми купили

— Ми сприяємо бізнесу, коли закріплюємо землю за об'єктами. Я пропоную підтримувати такі питання і повертатися до бізнесу обличчям, — каже депутат Андрій Шкула

в 2015 році. Просимо підтримати, — зазначив один із підприємців.

Слово взяв і інший бізнесмен. — Я є одним із власників підприємства, яке купило приміщення у Тран Ван Вана, — каже він. — Наше підприємство «Терно-лайт» є виробничою фірмою. Цього року ми зробили свій проект — освітлення нашими виробами «Циганки». Нам необхідно отримати землю в оренду — ми не можемо здати придбане приміщення в експлуатацію, укласти відповідні договори та виступати на тендерах.

Голова депутатської земельної комісії Андрій Шкула на сесії виступив із проханням проголосувати рішення оренди підприємцям, адже це — підтримка бізнесу в нашому місті.

— Мова йде про земельні ділянки, які зараз будуть закріплювати власники нерухомості, — каже він. — Ми самі своїм рішенням декілька сесій тому дозволили в'єтнамецькому підприємцю Тран Ван Вану поділити цю земельну ділянку. Поді-

лив він тому, що ці люди купили в нього об'єкти. Зараз ми сприяємо бізнесу, коли закріплюємо землю за тими об'єктами. Тому я пропоную підтримувати такі питання і повертатися до бізнесу обличчям, а не стояти до нього іншим боком.

Утім, із 37 депутатів його прохання почули лише 14. Решта 23 депутати просто не голосували. Згодом міський голова виніс цей проект на переголосування. На бік підприємців став секретар міської ради Віктор Шумада. Його підтримав міський голова, пояснюючи, що на Поліській планують збудувати фабрику кави.

— Прохання підтримати. Звернувся інвестор, який там багато років працює, — пан Тран Ван Ван. Там має бути виробництво кави, і є інші плани. Потрібно допомогти в цьому, — попросив депутатів Віктор Шумада.

— Там дійсно хочуть збудувати фабрику кави — вона має бути найбільшою у Західній Україні, — додав міський голова Сергій Надал.

Проте і після повторного голосування це рішення не набрало необхідної кількості голосів. Під час двох голосувань жоден депутат не виступив проти рішення, і жодного разу депутати не утримувалися.

Чому фракція не голосувала (або ж чому частина депутатів не голосували — прим. авт.), ми запитали у голів депутатських фракцій. Висловилися вирішили й окремі депутати.

Фракція чекає інвестиційного проекту

Володимир Мисько, голова фракції «Блок Петра Порошенка «Солідарність»:

«У нашої фракції не було єдиного рішення. Ми і раді були б підтримати одностайно, але не зрозуміли суті проекту. Адже ще зовсім нещодавно сесія затверджувала земельне питання Тран Ван Вана. І ось тепер знову? Можливо, саме це насторожило депутатів... До наступної сесії це питання варто було б добре вивчити, побачити проектну документацію. Тому що там велика ділянка, і довгий час її не використовували за призначенням. Якби був якийсь проект планованого заводу чи прийшов інвестор і пояснив, що планує, я думаю, проблем із затвердженням проекту не було б».

Тарас Білан, депутат із фракції:
«Моя позиція щодо неголосування: Тран Ван Ван та його фірма «Ві Гонг» у Тернополі використовувала українців, як рабів, на виробництві. Ні правоохоронні органи, ні органи

Підприємство, яке освітло «Циганку», «висить у повітрі» через депутатів

Прізвище, ім'я	Перше голосування	Повторне голосування
Мер Надал Сергій	ЗА	ЗА
Секретар Шумада Віктор	ЗА	ЗА
Політична партія «Громадянська позиція»		
Балук Любомир	ЗА	відсутній
Газилишин Андрій	відсутній	ЗА
Ландяк Петро	ЗА	ЗА
Ткаченко Андрій	ЗА	ЗА
Політична партія «Радикальна партія Олега Ляшка»		
Півторак Святослав	ЗА	ЗА
Серетний Тарас	ЗА	ЗА
Яциковська Оксана	ЗА	ЗА
Громадський рух «Народний контроль»		
Бліхар Володимир	відсутній	ЗА
Болещук Петро	ЗА	ЗА
Ляхович Роман	відсутній	відсутній
Шараськіна Вікторія	ЗА	ЗА
Блок П. Порошенка «СОЛІДАРНІСТЬ»		
Мисько Володимир	НЕ ГОЛОСУВАВ	ЗА
Прокопів Ліна	НЕ ГОЛОСУВАЛА	НЕ ГОЛОСУВАЛА
Смакоуз Юрій	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
ВО «Батьківщина»		
Артимович Андрій	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Гринда Володимир	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Поврозник Петро	НЕ ГОЛОСУВАЛА	відсутній
Шоломейчук Наталія	НЕ ГОЛОСУВАЛА	відсутня
ВО «Свобода»		
Баб'юк Марія	НЕ ГОЛОСУВАЛА	НЕ ГОЛОСУВАЛА
Гевко Галина	НЕ ГОЛОСУВАЛА	НЕ ГОЛОСУВАЛА
Зінь Іван	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Климчук Олег	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Навроцький Роман	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Паньків Наталія	НЕ ГОЛОСУВАЛА	НЕ ГОЛОСУВАЛА
Редька Назарій	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Сиротюк Михайло	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Сорокліт Іван	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Стаюра Володимир	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Торощук Роман	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Турський Ігор	відсутній	відсутній
Шморгай Олег	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Політична партія «Об'єднання «Самопоміч»		
Генсерук Віктор	НЕ ГОЛОСУВАВ	НЕ ГОЛОСУВАВ
Грицишин Андрій	відсутній	НЕ ГОЛОСУВАВ
Зелінка Назарій	НЕ ГОЛОСУВАВ	ЗА
Лупак Сергій	ЗА	НЕ ГОЛОСУВАВ
Нитка Олег	відсутній	НЕ ГОЛОСУВАВ
Шкула Андрій	ЗА	ЗА
Штопка Юрій	ЗА	ЗА

влади на територію не допускали. Нехай такі інвестори їдуть до себе гнобити в'єтнамців. Через це моя позиція — не голосувати за кривдників українських громадян».

Андрій Грицишин, голова фракції «Об'єднання «Самопоміч»:

«Якщо підприємці працюють прозоро, забезпечують роботою тернопольян та наповнюють податками міську казну — їм потрібно максимально сприяти. Водночас завдання депутатів не бути кнопкодавами, а аналізувати те, за що голосують, і враховувати потреби тернопольян. Ця дводенна сесія була важкою: три сотні проектів, суттєві зауваження, перерви, дискусії, суперечки... Основним питанням був бюджет, тому всю увагу наші депутати спрямували туди. Дане питання насправді не таке просте. В одному проекті рішення йдеться про закріплення за підприємцями майже десятка земельних ділянок загальною площею понад 6 га. У нашої фракції не було жодного злого умислу: частина наших депутатів вирішила підтримати проект, а інші — з'ясувати подробиці закріплення землі. Якщо землю дійсно планують закріпити за об'єктами, і саме в тій кількості, яка потрібна для їх функціонування, то на наступній сесії ми готові підтримати цей проект рішення».

Назарій Редька, голова фракції ВО «Свобода»:

«На засіданні фракції ми прийняли рішення за це питання не голосувати. Оскільки фракція ВО «Свободи» в Тернопільській міській раді голосує одностайно, тому жоден наш депутат не проголосував».

Голова фракції «Батьківщина» Андрій Артимович:

«Рішення фракції — не підтримувати це питання. Крім того, є рішення бюро Тернопільської міської організації ВО «Батьківщина», яке також не підтримує цей проект».

Більшість депутатів (або ж усі — прим. авт.) з фракцій — політична партія «Громадянська позиція», політична партія «Радикальна партія Олега Ляшка», Громадський рух «Народний контроль» — проголосували «за».

Члени громадської спілки «РБТ» публічно звертаються до депутатів міської ради з проханням підтримувати ті питання бізнесу, щодо яких не виникає застережень. Віримо, що ви, як представники нової, прогресивної та думаної каденції знайдете час і бажання вивчити ґрунтовніше цей проект рішення. І, побачивши у ньому відсутність зловживань та реальну потребу для уже діючих на певній ділянці підприємств, приймете правильне та виважене рішення».

Приєднуйтесь до ГС «РБТ»!

Громадська спілка «Рада бізнесу Тернопілля» зареєстрована два роки тому. Основні напрямки діяльності стосуються боротьби з корупцією та бюрократією, колективного відстоювання прав підприємців. Зараз членами спілки є понад три десятки підприємств. Посаду голови обіймає керівник ТОВ «МАРГО» Олександр Бора-

ковський. У спілці радо вітають та запрошують до членства однопідприємців, які сповідають ідеали Майдану та мають бажання допомагати боротися за прозорість влади і можливість для бізнесу працювати чесно, без подвійного трактування законів і тиску. Детальніше про діяльність на сайті: www.rbt.te.ua. Електронна адреса: pr@rbt.te.ua.

ПЕРЕВІРЕНІ КВАРТИРИ

Інспектор RIA особисто фотографує кожну кімнату і види з вікон. Робить панорамні фото 360, перевіряє метраж, ціну, адресу, поверх та стан ремонту.

Викликайте Інспектора RIA (067) 431 54 92

dom

1-кімнатна, пр-т Степана Бендери

14 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11072903

577 428 грн

площа: 41.3/17.7/11 м²
поверх: 9/9, цегла
Дольова участь 2016 р. здача будинку, не кутова, південна сторона.

Ольга
(097) 790-78-82

1-кімнатна, Бам

11 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/12152889

514 905 грн

площа: 29/14/10 м²
поверх: 9/9 цегла
Новобудова. Повноцінна висота. Євроремонт, індивідуальне опалення, тепла підлога, не кутова.

Віктор
(097) 907-77-09

2-кімнатна, Дружба

24 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11574953

984 252 грн

площа: 68/61.2/16 м²
поверх: 3/5, цегла
Терміново. Без торгу. Без комісійних (від власника). Квартира в новобудові з індивідуальним опаленням.

Володимир
(097) 798-28-14

2-кімнатна, Дружба

34 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11336897

1 081 081 грн

площа: 55/30/8 м²
поверх: 7/9, цегла
Дубові паркети і дерев'яні міжкімнатні двері. Індивідуальне опалення.

Ірина
(097) 346-21-85

2-кімнатна, Східний

28 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10921264

1 093 750 грн

площа: 56/31/9.1 м²
поверх: 1/10, цегла
Підігрів підлоги по всій квартирі, інд. опалення, меблі, сантехніка і техніка входить в ціну.

Андрій
(099) 176-28-63

2-кімнатна, Центр

38 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/12171865

1 832 884 грн

площа: 67/33/ м²
поверх: 2/10, цегла
Двокімнатна квартира, кухня-студія. Сучасний, дорогий ремонт. Кухня з меблями і технікою Bosch. Kofen Bau.

Богдан
(067) 672-91-25

2-кімнатна, Бам

7 фото на сайті

перевірена квартира

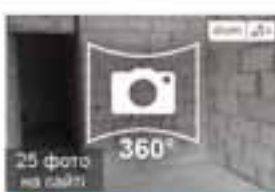
dom.ria.com/id/11818705

662 983 грн

площа: 45.7/29.5/5.8 м²
поверх: 5/5 цегла
Продається 2-х км квартира по вул. Богдана Лепкого. Квартира в хорошому стані, затишна. Є балкон

Михайло
(098) 831-69-85

2-кімнатна, Сонячний

25 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/8350692

1 020 408 грн

площа: 70.7/35.7/10.7 м²
поверх: 2/11, цегла
Будинок збудований. В будинку є паркінг, буде огорожена прибудована територія, дитячі майданчики.

Володимир
(098) 576-98-98

2-кімнатна, Новий світ

22 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11509489

1 010 811 грн

площа: 52/-/22 м²
поверх: 2/3, цегла
Власник. Новобудова. Теоретично будинок зданий. Район для спокійного життя, тиші, мірної, озелененої.

Іван
(097) 921-69-95

3-кімнатна, Східний

13 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11839000

856 354 грн

площа: 48.3/-/6 м²
поверх: 5/5, панель
Роздільні кімнати, меблі.

Микола
(096) 451-27-57

3-кімнатна, Східний

22 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10918489

1 432 292 грн

площа: 75/56/12 м²
поверх: 1/10, цегла
Власник. І.о., підігрів підлоги, котел Арістон. В ціну входить стіни старт+фініш під покраску.

Андрій
(099) 176-28-63

3-кімнатна, Дружба

11 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/6244779

1 436 464 грн

площа: 96 м²/-/12 м²
поверх: 5/7, цегла
Автономне опалення, чистова стіжка.

Руслан
(095) 924-40-50

3-кімнатна, Дружба

37 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11421473

1 309 711 грн

площа: 88.7 м²/-/
поверх: 8/11, моноліт
Будинок зданий. Документи готові. Котел, пральна машинка, духовка, холодильник.

Олександр
(067) 369-27-27

3-кімнатна, Сонячний

43 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/8184041

1 078 717 грн

площа: 77.5/46/11.7 м²
поверх: 5/11, цегла
Шкварка 3-кімнатка квартира, за доступну ціну, дуже світла і тепла, роздільні санвузли, новий будинок.

Володимир
(098) 576-98-99

3-кімнатна, Аляска

13 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/11906882

868 505 грн

площа: 64/-/9 м²
поверх: 3/9, цегла
Вся інформація по номеру телефона

Мар'яна
(067) 936-80-77

3-кімнатна, Газопровід

14 фото на сайті

перевірена квартира

dom.ria.com/id/10395171

1 011 561 грн

площа: 60.6/-/7.5 м²
поверх: 3/5, цегла
Квартира знаходиться в тихому районі, поблизу є школа, дитячий садок. Ополющення від власника!

Андрій
(097) 852-64-59

27

перевірено
квартир Тернополя
на DOM.RIA.com

Агентства нерухомості Тернополя, в яких є перевірені квартири на DOM.RIA:

«Альянс», «ВІСОН», «Фієста»

В оголошеннях з позначкою 360° є унікальна можливість дивитись квартири з панорамними фото 360.

«У ШКОЛУ — З ОБРУЧКАМИ ТА ВІЗКАМИ»

Освіта ■ Перехід на 12-річну систему освіти не стане стресом для школярів, кажуть фахівці. Адаже запровадження такої системи відбуватиметься поступово. Натомість не всі батьки розуміють доцільність таких змін і вірять у реформу

СВІТЛАНА ГРИВАС, 096-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Запровадження 12-річної освіти, як і будь-яка інша реформа, ділить суспільство навпіл. Одні, орієнтуючись на розвинені західні країни, де діти навчаються стільки ж років, підтримують таку ідею. Інші, згадуючи, що раніше освіту здобували і за 10 років, проти.

Вони не розуміють, що ж нового зі шкільної програми зможуть вивчити діти за додатковий шкільний рік. Хоча, як кажуть фахівці, йдеться не просто про один додатковий рік, а про зміну системи та структури школи загалом.

Нагадаємо, у жовтні 2016 року Верховна Рада прийняла у першому читанні проект закону «Про освіту». Ним передбачено ряд змін, зокрема і запровадження 12-річки.

Вона складатиметься з початкової освіти тривалістю 4 роки, базової середньої освіти тривалістю 5 років — її здобуватимуть у гімназії, і профільної середньої освіти тривалістю 3 роки, яку здобуватимуть у ліцеї чи закладах професійної освіти. У перший клас 12-річної школи діти підуть 1 вересня 2018 р., відповідно у 12-й — у 2029-му.

Загалом у проекті виписано усю

АРХІВ НАДІЙКИ ГЕРБІШ

Донька відомої письменниці Надійки Гербіш Богдана уже потрапляє під нову систему освіти. Пані Гербіш, яка має закордонний досвід навчання, переконана: і шкільна, і дошкільна, і університетська українська освіта критично потребують реформ. А скільки років триватиме навчання — це не так важливо. Важливе його наповнення

нову структуру. В тому числі автори акцентують і на покращенні умов праці вчителів. Також наголошують на тому, що 11-річна освіта сьогодні є лише в Україні, Білорусі та Росії і не відповідає міжнародним стандартам. Утім, у цієї реформи, як і в інших, є противники. Причому як серед батьків, так і серед освітян.

Чого боятися

Противники 12-річної освіти акцентують увагу насамперед на подовженні тривалості навчання та неготовності України до таких змін. Якщо просто, то люди не вірять, що у школі щось вдасться змінити. Чого ж у цій реформі боятися пересічні тернополяни, ми поцікавились у них.

— Ми вже мали переходити на дванадцятирічку у 2002 році, — каже тернополянка Ольга Саврай. — І що? Перейшли? Зараз час такий — говорити про реформи. Я не уявляю, що мій 18-річний син робитиме у школі. Після випускного відразу в армію?

Також тернополяни, як і решта українців, мають сумнів щодо

того, чи довчатся до випускного дівчата. Мовляв, на випускний деякі учениці підуть з обручками на пальцях та дитячими візками.

— У 18 років багато дівчат уже думають про хлопців, сім'ю, — каже тернополянка Інна Волянчук. — Я й сама, за теперішніми мірками, рано вийшла заміж. Тому мені важко уявити 18-річну ученицю, яка думає лише про навчання.

У покращення системи освіти

Дехто із тернополян вважає, що українська школа не настільки комфортна, щоб дитина ходила туди аж 12 років. І сумнівається, що після запровадження реформи вона стане комфортнішою. А відтак не схвалюють реформи.

— Дитина йде в школу у 6 років, і це означає що після реформи їй доведеться ходити в школу до 18 років, — каже Іван Савчук, батько двох школярів, за освітою

Дехто з тернополян вважає, що українська школа не настільки комфортна, щоб дитина ходила туди аж 12 років. І сумнівається, що після запровадження реформи вона стане комфортнішою

після реформування вірять слабо.

— Хотілося б, щоб усе було так, як обіцяють, — каже вчитель Оксана (прізвища просила не вказувати — прим. ред.). — Однак ми вже маємо багато прикладів, коли після реформування майже нічого не змінилося. Або починають реформувати, але та реформа зависає. Це черговий експеримент.

педагог. — А якщо дитина народилася восени, у батьків виникне справжня дилема — давати дитину в школу у неповні 6 чи давати у перший клас майже в 7 років, і тоді вона буде ходити в школу до майже 19-ти.

У цій освітній реформі є ще політичний аспект, вважає він. Мовляв, питання 12-річної освіти

ти в Україні активно обговорюється уже не менше 12 років. Але зі зміною президента міняється міністр освіти і знову міняється зміст реформ.

— Так уже було кілька разів, і не факт, що ситуація знову не повториться, — додає він. — Враховуючи невдоволення народу діючою владою, не виключений такий варіант, що цю реформу розпочнуть втілювати, але навряд чи зможуть довести її до кінця.

Стресу не має бути

Чи не найбільше тернополяни бояться, що до таких змін не будуть готовими самі школярі. Натомість психологи вважають, що боятися реформи не варто. Як і того, що ряди випускників складатимуться із заміжніх дам із дітками.

— Йдеться не просто про збільшення навчання на один рік, — каже методист психологічної служби освіти Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу Галина Несмашна. — А загалом про зміну концепції освіти. Тож якщо все зроблять, як і заплановано, перехід на 12-річну систему не стане стресом. Адаже до цього дітей готуватимуть.

Якби зараз одинадцятикласникам сказати, що вони вчитимуться ще рік, звісно, був би стрес і нерозуміння, каже вона. А так перехід запланований, отже, поступовий. Тож коли запровадять 12-річку, суспільство має бути готове.

— Можливо, у батьків є якісь страхи. Приміром, про те ж заміжжя у школі, — каже вона. — Однак багато чого залежить і від виховання, і від бачення дитиною свого майбутнього. Загалом же молодь сьогодні не поспішає одружуватись. Наразі, як в інших європейських країнах, про сім'ю багато хто починає задумуватись після 30-ти. Раніше це викликало подив, зараз ні.

Також пані Несмашна додає, що якщо справді з'явиться профільна школа і дитина зможе приділяти уваги тому, що її цікавить, то бажання вчитись збільшиться.

— Єдині, кому може бути важко перелаштуватись, це вчителі, — додає вона. — Особливо ті, які працювали багато років.

У Німеччині вчать до 18–19 років, у Перу – до 16–17

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

За кордоном повну середню освіту отримують здебільшого у 17–18 років, а подекуди і у 19. Після закінчення середньої школи діти також ідуть працювати або вступають у виші.

Про це розповідають українці або ж вихідці з України, які багато років живуть та працюють у різних кутках світу. Так, приміром, у Німеччині діти навчаються до 18–19 років.

— В Німеччині — інша система освіти, — розповідає українка Наталія. — Вона складається з обов'язкової початкової освіти — перший-четвертий класи. Далі іде розподілення в інші школи. Є середня школа, реальна і гімназія. Кількість класів залежить від типу школи. Де навчатиметься дитина

після початкової школи, залежить від сертифікату, який отримують учні після четвертого класу.

Після завершення середньої школи учні мають можливість вступити в професійно-технічне училище або влаштуватися на роботу. У реальній школі вчать ті, хто показав відповідний середній бал після початкового ступеня. Після її завершення учні можуть влаштуватися на престижнішу роботу, а за наявності високого випускного балу — перейти в гімназію, тобто відразу в старші класи, і згодом вступити до університету. Навчання тут триває 6 років. У гімназії навчання триває 8–9 років. Ті, хто планує вступати до університету, навчаються тут до 13-го класу й отримують статус абітурієнта.

Інша система освіти — і у Канаді. Тут діти також навчаються

до 18 років. Практично у всій Канаді запроваджена 12-річна система. У перший клас діти ідуть у 6 років.

— У нас діти вчать від п'яти до вісімнадцяти років, — каже канадський вчитель українського походження Тарас Малюжинський. — Заняття у садку тривають півдня, від першого класу до дванадцятого класу діти вчать щодня по 5,5 години.

Якщо дитина отримувала високі оцінки у школі, то після закінчення вона може вступати до вишу.

— Існують приватні школи, за які батьки мусять платити окремо, — додає він. — Приміром, якщо якась релігійна організація бажає створити свою школу, то вона може подати заяву на дозвіл до уряду. У ній мають бути ті ж головні курси, але також можна додати релігійні курси навчання.

Якщо все в порядку і є досить зацікавлених учнів, тоді можна й приватну школу створити. У нас є такі католицькі школи вже багато років.

У Сінгапурі діти можуть вчитись до 16 років або до 21-го.

— Зазвичай сінгапурець здобуває освіту 16 років, це найшвидший шлях. А найдовший — 21 рік, — розповідає Ідріс Бахаром. — Вчитись діти починають у шестирічному віці. До 12 років вони у початковій школі. Потім до 16–17 — середня освіта. Якщо дитина хоче вчитись в університеті, то після школи їй потрібно закінчити ще й коледж. Вони є трьох спрямувань: технічні, політехнічні та загальноосвітні.

У молодших класах, за словами Ідріса, учні вивчають по чотири предмети — англійську, математику, рідну мову та науку. Уро-

ки тривають від години до двох. Але у початковій школі можливе й таке, що у учнів тільки один урок на день. Та загалом не більше трьох. У середній школі учні вивчають по 8–9 предметів на рік, мають 3–4 уроки на день.

У Перу, як розповідає українка Ірина Кравченко, те, що у нас називають середньою освітою, поділяється на два етапи. Початкова освіта — шість років навчання, вона складається з трьох циклів по два у кожному, та середня — п'ять років навчання. Починають її діти у віці 12 років, а закінчують у 16–17. Навчання у середній школі можна розділити на дві стадії. Перша триває два роки і є базовою середньою освітою. Друга уже має на меті спеціалізацію учнів, отримання ними технічної освіти. Для вступу до вишу достатньо отримати базову середню освіту.

За гроші з чергового збору макулатури вчителі разом з учнями оновили шкільну клумбу, каже Олена Зарічна (у центрі)

Макулатуру в 24-й школі збирають кілька разів на рік. Це шкільна традиція. Виручені кошти використовують на потреби заклади

ГРОШІ ЗА МАКУЛАТУРУ — НА ЛАМПОЧКИ, КВІТНИК, БІБЛІОТЕКУ І ЗООКУТОК

Досвід ■ Аби зібрати макулатуру, треба мати хорошу і потрібну мету. Тоді ініціативу підтримають майже всі учні, каже завуч 24-ї школи Олена Зарічна

Біля входу у школу стоїть контейнер для збору використаних батарейок. Згодом їх відносять в один із магазинів

Контейнери для макулатури, каже завуч Олена Зарічна, є у кабінеті директора, завуча і у двох класах. Їх виготовили учні 11-го класу

На першому поверсі школи є спеціально відведене місце для складання макулатури. Там завжди відчинено

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
 DIANA.OLJNYK@GMAIL.COM

Коли у 24-й школі потрібно купити енергозберігаючі лампочки чи потрібні кошти на шкільне свято або на рослини для шкільної клумби, благодійність, оголошують про збір макулатури. У закладі це вже традиція.

— Макулатуру ми збираємо постійно, — розповідає заступник директора школи Олена Зарічна. — У школі є спеціально визначене місце біля запасного виходу, де можна скласти використаний папір. Вчителі, учні і батьки приносять макулатуру. Прохання лише, щоб вона була зв'язана. Причому учні знають, яку макулатуру потрібно збирати, і навіть упаковку з-під піци не викидають у сміття. Коли назбирається багато, то викликаємо людей, які займаються вторинною сировиною. Вже третій рік поспіль співпрацюємо з підприємцем, онука якого навчається у нашій школі.

За тонну — до 2500 грн

Якщо потрібні кошти на гарну справу, у школі не збирають гроші з батьків, а організують збір макулатури.

— Папір найлегше можна збирати в школі. На зустрічах із вчителями, я, як тренер проекту «Освіта для сталого розвитку», завжди наголошую, що папір сортувати з вигодою найпростіше. Його не потрібно нікуди носити. До вас прийдуть і заберуть. Навіть коли зберете 500 кг макулатури. Кіло-

грам коштує від 2-2,50 грн. Коли назбираємо тонну, це 2000-2500 грн, — продовжує Олена Зарічна. — У школі навчається півтори тисячі дітей. Якщо кожен принесе по кілограму — це уже півтори тонни. А дехто приносить по 5-10 кг, деякі батьки можуть привезти і мішок використаного паперу. Можливо, до акції долучаться не всі. Ми не кажемо, що макулатуру потрібно принести обов'язково, це за бажанням. Але якщо є хороша мета, діти і батьки учнів охоче долучаються до ініціативи школи.

Кошти бувають потрібні і на благодійність, тож школа за можливості відгукується на такі прохання.

— За кошти, виручені з макулатури, завжди купуємо щось потрібне для школи, наприклад мийочні засоби, чи ремонтуємо крани, — розповідає Олена Зарічна. — Одного разу використали гроші на піврічну передплату видань для шкільної бібліотеки. Попереднього разу збирали ма-

кулатуру перед святом Покрови. Ми завжди влаштовуємо свята, козацькі забави. А щоб був призовий фонд, щоб можна було запросити гостей, зварити куліш, дати дітям подяки і грамоти, ми здали макулатуру.

Вчать сортувати сміття

Насправді організувати збір макулатури неважко, переконана вчителька. Потрібно вибрати мету, поінформувати дітей, класних керівників. Головне — виробити у школярів навички сортування сміття. І власним прикладом показати, що макулатура — це потрібний ресурс, який треба вміло використовувати.

— У кабінетах дирекції школи і кількох класах є контейнери для збору макулатури, — розповідає Олена Зарічна. — Їх традиційно в нашій школі виготовляє 11 клас — це у них практична робота. Коли контейнер заповнюється, макулатуру пакують і виносять на 1-й

поверх до загального збору. Це зручно, бо ми не викидаємо папір у сміття. А наприкінці навчального року більше тонни макулатури легко можна зібрати за рахунок зошитів, винесених із кабінетів і препаратурських.

Дітям обов'язково потрібно говорити, для чого ми збираємо макулатуру. Тоді збір набагато простіше організувати.

— Ми працюємо з класними керівниками, наприклад, молодшим школярикам записують інформацію у щоденниках, щоб батьки були поінформовані. А домовитися з підприємцями — не проблема, навіть виникає конкуренція за нашу макулатуру, — каже вчителька.

Зібрати батарейки — справа честі

Окрім того, у школі чотири роки збирають батарейки. Щоправда, їх уже не продають, а просто збирають і здають, аби зробити світ чистішим.

— Перші контейнери у нас були картонні, тепер ми встановили стаціонарний контейнер біля входу до школи. І всі охочі, навіть люди, які не мають стосунку до нашої школи, приносять і кидають туди використані батарейки. Учні сказали батькам, і тепер усі знають, що використані батарейки збирають у нас. Спочатку ми здавали їх у магазин «Патріот». Зараз ближче занести у «Ватсон». Торік до днів енергозбереження за 1,5 місяця збрали 18 кг батарейок. Цього року ми ще не важили їх, але бачимо, що назбиралося вже більше 20 кг. За батарейки ми не отримуємо грошей, це — справа честі. Діти знають, що цими діями вони роблять світ чистішим. Адже наші учні у 8-му класі вивчають предмет «Уроки для сталого розвитку». Це факультативний курс, де говоримо про сміття, рослини, стосунки, раціональне використання електроенергії, води, тепла, грошей, інших ресурсів, зміну звичок і стилю життя.

Раніше у школі збирали і пластикові кришечки. Ця ініціатива була дуже позитивно сприйнята, бо усі знали, що кришечки використовують для протезів бійцям з АТО. Але з часом з'ясувалося, що на протези цей пластик не йде. Бувало, що і волонтери їх не завжди забирали, тож учні й вчителі просто виносили кришечки у контейнер для пластику.

Дітям обов'язково потрібно озвучувати мету, тоді вони відгукуються на такі ініціативи, діляться досвідом Олена Зарічна. Крім того, слід постійно говорити про користь справи, яку робиш.

— До речі, про шкоду від викинутої батарейки інформації мало, тому старшокласники виготовили агітки на цю тему. Ми розповідаємо про безпеку, яка виникає через бездумне поводження з відходами, для землі, повітря, води, усіх нас, — зазначає вчителька.

ДОВІДКА

Куди можна звертатися, якщо маєте зібрану макулатуру:
 0-67-775-82-83;
 0-68-771-21-48.

«ПТАШИНИЙ» РИНОК ЗАКРИЛИ ПІД ЗАБУДОВУ

Конфлікт ■ Що буде на місці ринку, наразі точно невідомо. Тим часом вхід на територію закрили. Підприємці, які тут торгують, кажуть, що їм нема куди йти

ЮЛІЯ НІКІТИНА, 098-872-87-81,
JVOLNIKTINA@GMAIL.COM

Підприємці вранці 23 січня не змогли потрапити на ринок «Ювілейний», або, як його ще називають, — «пташиний», на вулиці Лепкого. Керівництво ринку без попередження закрило вхід. Документів на забудову людям не показали. Усіх впустили тільки після приїзду поліції.

— З початку січня нам відключили світло, воду, закрили туалет і сказали, що готують цю землю до продажу, — розповідає підприємець Ігор Сусла. — Документів нам так і не надали, все на словах. Нам не хочуть віддати під ринок навіть частину тієї землі. Сьогодні взагалі зачинили ворота. Торгують тут більше 20 років, сплачують податки. Керівництво ринку перестало брати в нас орендну плату ще минулого року. Ми ж хочемо платити і торгувати далі, але нам не дають. Цей ринок тут ще з часів заснування мікрорайону. Нам нема куди піти, хіба ставати біля дороги і робити черговий стихійний ринок.

Мешканці сусідніх будинків зібрали понад 300 підписів, щоб ринок залишили.

— Тут, імовірно, почнеться зведення багатоквартирного будинку, — каже Сергій Лупак. — Я ще влітку звертався в міську раду з питанням, чи були видані документи на зміну цільового призначення, бо тут не можна нічого робити, доки не будуть зняті

містобудівні обмеження. Землю дали ринку для обслуговування ринкової інфраструктури. Потроху людей звідси почали виживати. Мікрорайон залишився без ринку — хто буде їхати з «БАМу» у Центр, щоб купити кілограм помідорів? Почали збирати підписи за збереження ринку, але чи людей почують?

Колишній завідувач колишнього філіалу ринку Роман Скобов'як на запитання, що буде на місці ринку після реконструкції, однозначно відповісти не зміг. Однак ділянку активно готують до будівництва — ріжуть дерева, демонтують павільйони.

— Технічна документація лише на стадії розробки, тому точно сказати, що тут буде, я не можу, — каже Роман Скобов'як. — Ринку, наскільки я володію інформацією, не буде. Але торгові точки на першому поверсі мають бути. Буде щось сучасне, красиве, а того «шанхаю» в місті вже не буде. Ці павільйони ще з 80-х років, вони відслужили свій термін експлуатації. Ще з вересня підприємців попередили, що буде реконструкція. Які документи їм показувати, якщо все тільки на стадії розробки? Обіцянки давати? Їм дали доторгувати, розпродати товар. А вони знову позакупували товар перед новорічними святами і обурюються. Ці люди навіть оренди не платять.

Нагадаємо, «РІА плюс» вже неодноразово писала про проб-

23 січня підприємці не змогли потрапити на ринок «Ювілейний». Документів на забудову людям не показали. Впустили усіх тільки після приїзду поліції

леми навколо «пташиного» ринку. І тут думки тернополян розділилися. Одні кажуть, що ринок створює чимало незручностей для мешканців довколишніх будинків. Адже тут постійно збираються п'яниці та зграями бігають безпритульні собаки. Батьки бояться водити дітей у дитсадок №22 на вул. Лепкого, 1. Жителі проспекту Злуки, вулиць Лепкого та Пушкіна розповідають, що нетверезі особи чіпляються до них, часто влаштовують розбірки на вулиці. З іншого боку, на цьому ринку було кілька торговельних точок, де продають фрукти, свіжі м'ясо та рибу. Окрім того, тут працював меблевий салон, магазин будівельних матеріалів, побутової хімії. Відтак, якщо закрити ринок, а про це приватні підприємці говорять вже другий рік поспіль, то люди втратять свої робочі місця.

Місце, де був ринок, активно готують до будівництва — ріжуть дерева, демонтують павільйони

Гарячі ціни тижня

(з 25.01.2017 по 31.01.2017)

КОТЕЛ на дрова
ECO-SIM

5900 грн.

Консультації щодо оформлення - БЕЗКОШТОВНО!

* на умовах придбання через Державну програму відшкодування вартості обладнання

ТИТАН-24 кВт
сталь - 8 мм
час горіння 8-24 години

096 377-19-00
050 377-19-00
0352 510-510

ВІКНАР'OFF ВІКНА • ДВЕРІ
ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

МАЙСТЕР ВІКНАНОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН
www.viknaroff.com.ua

К.Острозького 70,
тел.: (0352) 42-00-52, (097)909-49-46, (097)909-49-43
15 квітня, 6 (р-к "Люд") тел.: (0352) 51-19-25, (095) 919-40-34

LWS 3 NEW 1244 грн.
ClassicLine 400 1443 грн.

Вхідні двері
MILANO
УКРАЇНСЬКИЙ ВИРОБНИК

Ми пропонуємо:
вигідний вибір дверей
визначити розмір додану
доставку дверей
встановлення дверей
швидкість виконання замовлення
лояльні ціни на товар
високу якість виробів та послуг

м. Тернопіль,
вул. М. Кривоноса, 4
тел.: 53-05-00,
(093) 315-01-45

від 3 000⁰⁰ грн

Каміни
Топки
Мрамор,
каміль

www.kamin-top.com.ua

ПП «Вершина комфорт»
(096) 227-73-37, (097)960-13-66

від 3000⁰⁰ грн

Двері міжкімнатні
Плита МДФ
Готовий виріб до 3 тижнів
МОДЕЛЬ МАС 3 види дизайну

в асортименті
понад 100
двері білоруські моделей

м. Тернопіль
вул. 15 квітня, 5а
(«Сільпо», 2 поверх)
(0352) 511-011
(067) 67 41 800
(050) 60 26 100
Формусмо дилерську мережу

1866⁰⁰ грн

КУХНІ ВІД ВИРОБНИКА

KOMANDOR
www.komandor.com.ua

пр-т. С. Бандрів, 11 Б. (зуп. Стадіон)
тел.: (067) 340 58 94, (0352) 42 10 07

від 6000⁰⁰ грн м/п

ПРО НОВЕ У 2017: ПЛАТНЕ ТБ, СУЧАСНІ ПЕНСІЇ ТА ЗРОСТАННЯ ЦІН

Зміни ■ Окрім «мінімалки» 3200 грн та нового податку для ФОПів, із 1 січня набрали чинності й інші закони, що вже почали впливати на життя тернополян. «RIA плюс» збрала головне в одному матеріалі

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ,
095-370-05-74

Нові пенсії, зарплати вчителів та знижені ціни на деякі ліки. Багато чого змінилося на загальноукраїнському рівні з початком 2017 року. Тернополяни також відчують ці зміни. Пропонуємо перелік найважливішого.

Нова пенсійна система

З 2017 року стартує накопичувальна система виплати пенсій. Це означає, що кожен українець, якому ще немає 35 років, починає відраховувати частину своєї зарплати на майбутню старість (детальніше про це шукайте в інтернеті за посиланням goo.gl/bYBYVo).

Протягом п'яти років — з 2017-го до 2022-го — відсоток відрахувань поступово зростатиме з 2% і до 7%. І зберігаються відрахування на солідарну пенсійну систему, що надходить з єдиного соціального внеску (ЄСВ).

ЄСВ становить 22% від фонду заробітної плати і сплачується юридичними особами-роботодавцями, фізичними особами-підприємцями та іншими категоріями платників податків. Таким чином, при одночасному збереженні і солідарної (старої), і накопичувальної (нової) пенсійної системи деяким категоріям громадян доведеться платити більше — від 22% + 2% до 22% + 7% податків протягом найближчих років. Це погана новина, але іншого виходу у держави просто немає (goo.gl/4bzfnD).

Знизяться ціни на деякі ліки

З 2017 року почала діяти програма «Доступні ліки». Тож пацієнти зможуть отримувати ліки, визначені державою, безкоштовно чи з частковою компенсацією. Механізм відшкодування почне діяти з 1 квітня (goo.gl/nl09f4).

В аптеках мали знизитися ціни на ліки від трьох типів захворювань: серцево-судинних, цукрового діабету II типу і бронхіальної астми. На офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я вказано, які саме ліки підпадають під цю програму (goo.gl/9Wdarpk).

Платні телеканали

З 1 січня набрали чинності деякі зміни до Закону «Про телебачення і радіомовлення» № 3504 (goo.gl/u5ZJSq). Зокрема, з нового року медіа-групи отримують право вимагати від операторів платного телебачення плату за мовлення каналів у їхніх мережах. І вже оголосили вартість. Так, наприклад, канали «1+1 media» — «1+1», «2+2», «ТЕТ», «ПлюсПлюс», «Уніан ТБ» і «Бігуді» коштують провайдеру 0,75 гривні за абонента на місяць

(goo.gl/2D48WV).

Якщо провайдери на це погодяться, то вартість послуг для тернополян може зрости. Проте це стосується тільки операторів платного ТБ, такого як кабельне, цифрове телебачення тощо.

Зростає зарплата вчителів

З січня посадові оклади вчителів піднялися на два тарифних розряди — тобто на 50%. Таке рішення прийняв Кабмін ще у листопаді. Учитель вищої 14 категорії отримає зарплату за січень від 5266 гривень до 6841 гривень. Тим часом учитель без категорії — від 3960 до 4853 гривень (goo.gl/7y7IOc).

До того ж з січня зросли зарплати рятувальників — з 3200 до 5100 гривень. І зарплати лікарів на 30%. Іншим працівникам бюджетної сфери зарплати підвищили до 30% (goo.gl/0qh9ns).

Більшість студентів — без стипендій

Уже з початку року скоротиться кількість отримувачів стипендій, хоча при цьому її розмір стане більшим. Так, якщо за грудень студенти отримували щонайменше 840 гривень, то вже з січня цей мінімум зростає до 1100 гривень. Підвищена стипендія — на рівні 1600 гривень.

Портал Osvita.ua пише, що Мінфін виступає за закріплення академічних стипендій для 40% студентів у 2017 році з поступовим наближенням до європейських показників на рівні 15% та відповідним збільшенням суми стипендій до 2020 року (goo.gl/EzEHc0).

«Мінімалка» 3200

З 1 січня мінімальна зарплата по всій Україні — 3200 гривень. Про плюси та мінуси від нової мінімалки для тернополян «RIA плюс» писала неодноразово. Якщо коротко, то серед плюсів можна назвати такі: зарплати в «конвертах» частково вийдуть із тіні, удвічі більше від прибуткового податку отримає бюджет та збільшаться надходження на армію.

Але мінусів не менше: кількість субсидій та їхній розмір зменшиться, малий бізнес — під більшим податковим тиском. І на думку експертів, економіка при мінімалці 3200 не буде зростати: відбувається перерозподіл коштів від бізнесу до влади (goo.gl/7niwGr).

Нова ставка єдиного податку

704 гривні — нова ставка єдиного податку для фізичних осіб-підприємців, навіть для тих, хто не працює. Напередодні Нового року ця новина сколихнула тернополян, які масово закривали ФОПі та вишикувалися у кілька-

ЗМІНИ, ЯКІ СТАРТУВАЛИ З 1 СІЧНЯ

Запущена накопичувальна система пенсій

На індивідуальний рахунок. Кошти можна буде використовувати після виходу на пенсію

Скасували спецрежим для аграріїв

Тепер вони працюватимуть на загальній системі оподаткування

Друга хвиля «е-декларування»

Розширено коло осіб, хто буде подавати декларації: керівники фінансових відділів та служб, завідувачі складів та їх помічники, тощо

Медіа групи вводять платне ТБ

Вони почали вимагати плату за демонстрацію контенту від провайдерів кабельного телебачення. Це може збільшити ціни для глядачів

МОЗ почне регулювати ціни на ліки

Планують зменшити ціни на ліки від серцево-судинних хвороб, діабету II типу, бронхіальної астми

Зросли акцизи на:

40%

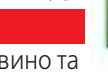
сигарети

20%

горілку

12%

вино та слабоалкогольні напої

МІНІМАЛЬНА ЗАРПЛАТА

Мінімальна зарплата зросла до **3200 грн** на місяць

Мінімальна зарплата вчителів — до **5266 грн** на місяць

ШТРАФИ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ

за несвоєчасну виплату зарплати до **9600 грн**

за виплату зарплати в «конверті» до **320 000 грн**

МАКСИМАЛЬНА ПЕНСІЯ

10740 грн на місяць

ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК

Фізичні особи-підприємці сплачують соцвнески

I групи: **352 грн**

II групи: **704 грн**

Джерело: «Слово і Діло»

годинні черги до держреєстратора (goo.gl/TePtCG).

В аграріїв забрали пільги

Згідно з Податковим кодексом, з 1 січня 2017 року всі аграрії перейшли на загальну систему оподаткування — спецрежим ПДВ для сфери сільського господарства діяв до 1 січня 2017 року. Оскільки на розгляд нардепам не дали законопроектів, які подовжили б спецрежим для аграріїв, то його скасували автоматично (goo.gl/rzjkyL).

Друга хвиля «е-деклараций»

З 1 січня 2017 року розпочався новий етап подання електронних декларацій. Він триватиме

до 1 квітня. За цей період свої електронні декларації повинні подати особи, які виконують функції держави і місцевого самоврядування. Проте після того, як Петро Порошенко підписав Закон «Про вищу раду правосуддя», у заключних положеннях цього закону вказано, що директори лікарень, освітніх та соціальних установ звільнені від обов'язкового декларування (goo.gl/j4f911).

Зростає ціна на пальне

Щодо податків на пальне, то з 1 січня 2017 року на бензин вводять ставку 213,5 євро/тисячу літрів, на скраплений газ — 52 євро/тисячу літрів. До того ж, депутати прибрали «плаваючий» акциз на дизельне пальне: неза-

лежно від рівня якості дизеля — акциз єдиний для всіх — 139,5 євро за тисячу літрів.

— Тепер мало того, що все дизельне пальне зростає в ціні, то імпортерам ще й буде не вигідно завозити продукцію більш високих екологічних стандартів. Отже, варто очікувати загального погіршення якості, — прогнозують експерти (goo.gl/7vAkvf).

Цигарки та алкоголь подорожчають

У бюджеті на 2017 рік також є положення, за якими збільшили акцизні податки на алкоголь та сигарети. На алкогольні і слабоалкогольні напої податок зріс на 20%, так звані кріплені та ігристі вина — на 12%. На цигарки податок зріс на 40%.

ЯКИЙ МОРОЗ ДИТИНИ НЕ СТРАШНИЙ

Важливо ■ Хтось гуляє з дітьми і в -20, а для когось і -5 за вікном — проблема

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

Інеса Голояд, мама 1,5-річної Евелінки, каже, що гуляє з дитиною щодня практично при будь-якій температурі.

— Як їй було півроку, могла при -5°C по три години спати на дворі, — розповідає Інеса. — Не гуляємо тільки тоді, якщо температура -15°C чи нижче і якщо сильний холодний вітер.

Коли на вулиці -5°, то гуляють 2-3 години, але за умови, що дитина весь час не сидить у візочку чи санках, а бігає-ходить і тепло та зручно одягнена.

— Якщо сопляє-кашляє і високої температури нема, при цьому активна і добре почувається, то я вважаю, що 30-40 хв на свіжому повітрі їй тільки на користь. Якщо на вулиці холодно, то стараюся, щоб Евелінка перед виходом надвір була нагодована і тепло вдягнена. Не як капустинка, але гольф, теплий светр, теплий комбінезон із капюшоном, шарф, шапка, рукавички мають бути. Бачу, що їй холодно, насамперед по носі. Якщо ніс дуже червоний, отже, змерзла і пора додому.

Надворі -5° — не проблема

Старша донечка тернополянки Ольги Старик народилася у січні. Коли малечі виповнилося лише два тижні, мама гуляла з нею при -5°C аж півтори години. Відтоді гуляти так щодня.

— Якщо на вулиці було менше десяти морозу, то прогулянка тривала до двох годин, якщо ж мороз був сильнішим, то близько години, — розповідає мама двох донечок Ольга Старик.

Жінка вважає, чим довше дитина буває на вулиці, тим вона здоровіша. Головне підібрати правильний одяг. Взимку діти гуляють раз на день, ближче до обіду, але якщо вечір не надто морозний,

то ще раз можуть вийти покатаються на санках хвилин 40.

— Як на мене, діти готові бути на вулиці хоч цілодобово, лише б весело проводити час. Пам'ятаю, як одна знайома запитала: «Як ти можеш гуляти з візочком по три години? Це ж так нудно! Я не витримую і години». Тоді мої доньці було лише півроку, і на прогулянці вона здебільшого спала. А я в той час насолоджувалась! Перед декретом я годинами сиділа в офісі за комп'ютером і бачила зміну пір року під час швидких перебіжок між домом та роботою. Тепер я мала багато часу, аби насолодитись неспішною прогулянкою парком, могла посидіти на лавці і почитати книжку.

Аби і мамі, і дитині прогулянки були в радість, каже Ольга Старик, треба мати хорошу компанію.

— Не проблема познайомитися з такими ж мамами, узгодити графік спільних прогулянок, знайти нові сквери, двори і гойдалки, — ділиться досвідом Ольга. — Мені пощастило: у нас велика компанія — до семи мам і ціла зграйка діток. Беремо якісь іграшки, перекус, гарний настрій — і вперед!

Коли дитина хворіє, Оля вирішує чи гуляти по ситуації.

— Зауважила, що на вулиці і нежить минає, і температура падає. Мої дівчатка частенько хворіють на застуду, особливо після

того, як почали ходити до садочка. Звичайно, у вітряну погоду і при більше ніж -10° не виходимо. Якщо температура у дитини вище за 37°C, сидимо вдома. Але якщо застуда легка — проводимо на вулиці годинку-дві й одужуємо набагато швидше, ніж коли сидимо вдома.

Дітям — до -15

Дітям різного віку, навіть немовлятам, можна гуляти при температурі до -15°C, зазначає педіатр Світлана Козак. Але для кожного віку передбачений свій час перебування на вулиці. Якщо перша прогулянка новонародженого триває 10-15 хв., то для дітей до року бути надворі достатньо не більше години. При бажанні можна гуляти двічі на день.

Дошкільнята молодших груп можуть гуляти 3,5-4 години на день, малюки старших груп — 2,5-3 години. Молодшим школярам варто бути на повітрі 2-2,5 години, старшим — годину-півтори.

Загалом фахівці рекомендують дитині гуляти взимку — при температурі не нижчій ніж -15. Якщо дуже холодно, балкон вдома можна відчинити, добре провітрити кімнату, але на сильний мороз дитину вести не варто.

— Гігієністи рекомендують чергувати розумову активність із фізичним навантаженням, особливо на свіжому повітрі, — наголошує

педіатр. — Дитина менше втомлюється плюс профілактика гіподинамії, а насичення киснем сприяє кращій розумовій активності.

Важливо не пропускати щоденні прогулянки, наголошує лікар.

— Це відпочинок для мами, і дитині допомагає рости і розвиватися. Адже прогулянки — це насамперед тренування адаптаційних можливостей і фізичне загартовування. Дитина звикає до перепадів температур, вологості, вітру, бронхи очищуються від домашнього пилу, «настроюється» механізм терморегуляції. Дитина отримує ультрафіолет, необхідний для розвитку і засвоєння вітаміну Д, покращується обмінні процеси. А з віком прогулянка має не лише оздоровче значення, а стає ще й елементом соціалізації — дитя вчиться ділитися іграшками з іншими дітками, спілкуватися, гратися, боронити своє, пізнавати світ і оточуючих.

Коли дитина хвора

Чи гуляти, коли дитина хвора, варто вирішувати, зважаючи на рекомендації вашого педіатра і самопочуття дитини.

— Коли в дитини підвищена температура, утруднене носове дихання, їй не варто гуляти, — каже лікар. — Загалом температура до 37,5 не є протипоказом для прогулянки. Є діти, які нормально переносять таку температуру.

Якщо це лише температура, дитина вільно дихає носом, то чому б ні? Загалом треба дивитися на стан дитини. Якщо є інфекційне захворювання, наприклад ангіна, виходити на вулицю не варто.

Для кожного інфекційного захворювання є свій період заразності, про це треба питати у свого педіатра. Якщо дитину не допускають відвідувати групу чи клас, то як вона може гуляти з іншими дітьми на вулиці? Коли дитина йде у школу чи садок, тоді і можна йти надвір.

— Часто запитують, чи можна гуляти, коли вітрянка, — розповідає педіатр. — Часто це захворювання проходить у легкій формі. Але при цьому небезпека від прогулянки є не для хворої дитини, а для оточуючих, бо захворювання передається повітряним-крапельним шляхом. Варто думати не лише про себе, а й про оточуючих діток. Це єдине застереження. Тобто з хворою дитиною гуляти можна, але не при інфекційному захворюванні, хіба десь в ізольованому місці. Наприклад, на власному подвір'ї.

Одягати на один шар більше

Після повернення породіллі з пологового будинку рекомендується не гуляти від двох тижнів до місяця, щоб дитина адаптувалася в домашніх умовах, розповідає Світлана Козак.

— Після адаптації, якщо дитина здорова, можна починати гуляти, каже лікар. — Якщо температура не нижча ніж -5°C, то перша прогулянка має тривати не більше 15 хв. Якщо температура нижча, до -15, то надворі можна бути 10 хв.

Щодня гуляйте на 5-10 хв. довше, щоб за 7-10 днів уже можна було гуляти годину. Якщо -15-20, то прогулянку треба замінити провітрюванням.

— Батьки бояться переохолити дитину, але для дитини важливо не перегрітися. Особливо для маленької, бо в неї процеси обміну відбуваються інтенсивніше, ніж у дорослих, — зазначає Світлана Козак. — Ми рекомендуємо, щоб малюк мав на один шар одягу більше, ніж дорослий. А щоб зрозуміти, чи правильно одягнули малюка, торкніться шиї — якщо вона гаряча і спітніла — дитині спекотно.

Геморой? До кого звернутися?

БЛОГ
ПРЕС-ЦЕНТР МЕДИЧНОГО
ЦЕНТРУ «ОКСФОРД
МЕДІКАЛ»

Більшість людей вже добре знайомі з такою проктологічною проблемою, як геморой. Частина — на своєму гіркому досвіді. Все ж таки залишаються ті, що досі не знає, до якого лікаря звертатися із цим. Якщо в ділянці анального отвору є більші відчуття, організм подає сигнал, що виникли проктологічні проблеми, які обов'язково треба вирішити, звернувшись до проктолога.

Такі симптоми, як свербіж, гострий біль під час випорожнення, відчуття дискомфорту у задньому проході, кровотеча, — перші ознаки проктологічних

захворювань. Запорукою ефективного лікування є своєчасна діагностика та правильно встановлений діагноз.

Знайдіть кілька хвилин свого часу та відвідайте лікаря-проктолога. Сучасне медичне обладнання, безкоштовна відеоаноскопія та кваліфіковані лікарі — гарантія вашого швидкого одужання. Записатися на прийом можна за номерами телефонів: (0352) 52-52-52, 068-752-52-52.

У випадку проктологічного захворювання категорично не рекомендується займатися самолікуванням. Симптоми геморою дуже схожі на інші хвороби прямої кишки. Вирішуючи проблему самостійно, ви можете значно погіршити свій стан. Тільки проктолог, після детального огляду, може поставити правильний діагноз та призначити ефек-

тивне лікування. На сьогоднішній день існує ряд безопераційних та безпечних методів лікування геморою. Серед них — латексне лікування кільцями, висічення анальних тріщин апаратом радіохвильової хірургії «Сургітрон», а також методом доплерівської дезартеризації HAL-RAR, що дозволяє лікувати геморой за один візит.

Усі ці методи активно використовують в «Оксфорд Медікал» у Тернополі. Медичний центр укомплектований найсучаснішим лікувально-діагностичним обладнанням. Спеціалісти проктологічного відділення готові прийняти вас навіть у вихідні. Під час лікування у центрі пацієнт повністю зберігає свою працездатність і веде активний спосіб життя.

Пам'ятайте, що чим швидше Ви

звернетесь до лікаря, тим простішим і дешевшим буде лікування проктологічного захворювання.

Подбайте про своє здоров'я вже сьогодні!

Зверніться до спеціалістів медичного центру «Оксфорд Медікал» у Тернополі!

БУДЬТЕ ЗДОРОВИМИ!

медичний центр
«Оксфорд Медікал»
м. Тернопіль, вул. Качали 5
Тел.: (0352) 52 52 52
(068) 7 52 52 52

facebook

«Така затуркана»

МИКОЛА ЛАЗАРОВИЧ,
ВИКЛАДАЧ, ПРОФЕСОР

— «Ой, я така затуркана, така затуркана!» — саме ці слова з відомого анекдоту спадають на думку, якщо аналізувати поведінку очільників ЄС.

Так, Financial Times повідомила, що впродовж 2016 р. кількість спроб злому серверів Європейської комісії зростає на 20% і сягнула 110. Близько 80% кібератак на сервери Єврокомісії заподіяли тієї чи іншої шкоди, проте системи захисту конфіденційних даних спрацювали.

При цьому в Єврокомісії відмовляються коментувати ймовірні джерела атак. Мовляв, не знають, хто б це міг бути.

А, може, вони не чули про одну вельми «мирнолюбну» країну, яка століттями «лагідно» проливає кров своїх сусідів і не тільки. Провадячи винятково «оборонні війни», вона за 350 років збільшила свою територію у понад сім разів — із 3 млн км² у 1547 р. до 21,8 млн км² у 1914-му?

А, може, вони не усвідомлюють, що кібератаки в XXI ст. є основними складниками нових загарбницьких воєн, які вже розпочала чи, радше, продовжує ця «смирненна» країна? Вона лише «ласкаво» й гібридно прагне надолужити те, що втратила впродовж останніх десятиліть. І не тільки...

facebook

Гіди мають бути ліцензовані

ЛЕСЯ КОКОВСЬКА-РОМАНЧУК,
ПИСЬМЕННИЦЯ, ВИКЛАДАЧ, ЛІКАР

— Через повну відсутність патріотичної чи ідеологічної складової в політиці сучасної влади ми терпимо поразки на фронті інформаційної війни. Одну за одною. Слова — також зброя.

Ми багато говоримо про розвиток туристичної галузі. Це справді величезне поле, часто-густо засіяне будяками антиукраїнства. Засіяне, зважте, свідомо. Чого варті принади краю, якщо репрезентуватиме його кожен, кому заманеться! Якою захоче мовою, тобто мовою окупанта. В якому завгодно аспекті — і в нападі любові до радянського минулого. Чому б не стати гідами

колишнім комунопенсіонерам і втлювати гостям краю власну ностальгічну комуначчину, ледь присмачену пам'ятками? Як перспективи чекають нас? Питання актуальне і дуже на часі. І не тільки у Римі та Відні, а в рідному Тернополі також.

Гіди мають бути ліцензовані. І те, що вони розповідають, — теж. Ще нам «вати» бракувало за наші гроші! Бо поруч з ерудованими та залюбленими у рідне місто ентузіастами, такими, як Тарас Циклиняк, цілком можуть займатися чорним бізнесом люди, яких і близько до історії краю допускати не можна.

facebook

Стрес – встигнути на потяг

ОЛЬГА БИНДАС,
МАЙСТРИНЯ З ВАЛЯННЯ ІГРАШОК

— Слід було зробити флюорографію, і я десь близько години викликала машину, з розумінням того, що поліклініка працюють за скороченим графіком, почала робити це завчасу. Ні з доплатою, ні без — ніхто не хотів їхати. Треба придумати якусь службу персональних таксі.

Особливий стрес, коли з передмістя потрібно дістатись до залізничного вокзалу на потяг. Тут варіант або ще за дня починати це робити і кукути на вокзалі, або бути готовою до сюрпризів. Мала я один такий випадок, коли таксист заблудив і приїхав, коли поїзд вже відправився...

facebook

Як віце-президент позичав гроші

ІГОР КАЧМАРСЬКИЙ,
ПІДПРИЄМЕЦЬ

— Джо Байден востаннє в Україні в ролі віце-президента США. Такого друга на високій посаді в нас не було і не скоро буде. Під час Майдану він висів на телефоні Януковича і просив, погрожував, щоб стримати кровопролиття. Потім як міг давав копняка владі, щоб робила реформу... Що я знаю про нього. Живе в

сусідньому з Вашингтоном Ді Сі штаті. На роботу часто добирається електричкою. Коли сину бракувало грошей на житло, офіційно позичив в Обама. Друга людина в США за 30 років держслужби не наскірдувала на достаток дітям. Я б махнувся на 100 наших чиновників або на всіх разом за одного Байдена. А ви?

facebook

Ніхто не хоче бути Ван Гелсінгом

АНДРІЙ МЕЛЬНИЧУК,
МАНДРІВНИК

— Кампанія за збереження Дністра від ГЕС мені нагадує фільм про вампірів чи про нечисть. Є жменька головних героїв, яким нічого не світить, бо нечисть домовилася з ким треба, і влада відстоює її інтереси (згадуємо дитя-Омена з фінальної сцени, якого тримає за руку президент).

Публіка або симпатизує більше Омену, бо так каже президент, або взагалі не в курсі, що відбувається. В головних героїв є шанс на подвиг, специфічним чином всадити ножа, але знов пригадуємо Омена. Там Воїна свігла в останній момент вбиває поліція...Всі головні герої хочуть бути позитивними персонажами 2-го плану, ніхто не хоче бути Ван Гелсінгом...

Колонка Олександра ВІЛЬЧИНСЬКОГО

Перша штурмова

З другом Мудрим в авдіївську промзону, яку вже майже рік захищає наша перша окрема штурмова рота ДУК ПС, ми приїхали одночасно, відтак тримаємося разом. Він працює на якомусь польському виробництві під Львовом і годиться мені в сини. Сказав мамі, що поїхав в Ужгород, охороняти інший завод цієї ж фірми, якому начеб загрожують рейдери, а насправді взяв відпустку — і на передову. Бо ж наразі Добровольчий український корпус — це чи не єдиний на всю зону АТО підрозділ, що дає можливість на місяць чи хоча б на пару тижнів без зайвої тяганини потрапити на фронт.

— Знаєте, коли їхав сюди, у вагоні навпроти мене сиділа дівчина, дуже мені сподобалась, але познайомитися так і не наважився, — ділиться Мудрий, коли ми чистимо зброю. — Не знаєте, а на вокзалі в касі мені можуть сказати її ім'я й прізвище, вони ж знають? Бо ж на кожному квитку пишуть, а місце її я пам'ятаю. А потім через соцмережі можна буде її пошукати...

— Звичайно, можна, — підтримую я його.

— Але ж вони, мабуть, не скажуть. — А може, й скажуть, — вирішую й далі його підбадьорювати. — Головне, щось придумати переконливе. Ну, наприклад, що вона якусь річ забула у поїзді і ти маєш її повернути... — І що, наприклад? — кладає затвором Мудрий. — Наприклад, книжку, — раптом приходить мені ідея. — Купи якусь гарну, а коли знайдеш її, то просто подаруєш. І я запалуюсь цією ідеєю не менше, ніж мій молодий побратим. І, здається, вже навіть знаю, яку книжку він їй може подарувати.

Колонка Ірини НЕБЕСНОЇ

Ліниві і нещасні

Мені дуже імпонують люди, які вмюють казати «так» шансам, які їм дає життя, і користуватися ними. Хоча насправді такою людиною є кожен із нас.

Зараз смішно звучить відмазка «мене не навчили англійської ні в школі, ні в інституті, тому я її не знаю. Курси? Ні, я втомлений, і то багато коштує».

В таких випадках я завжди розповідаю історію моєї знайомої. Кілька років тому вона не знала, чим хоче займатися. Наче тягнуло в одну сферу, а наче в іншу. Трохи там, трохи сям, а конкретно ніде. Зараз вона викладає англійську, іспанську, німецьку та основи угорської. Як вам таке? Пішла на курси, вивчила, стажувалася як викладач, а тепер сама вже проводить заняття (навіть по «Скайпу») для тих, хто хоче підтягнути знання певної мови або й вивчити її з нуля. Моїй знайомій незабаром буде лише 28. Солідно?

Інша історія про популярну сьогодні сферу ІТ. Один мій знайомий за освітою дипломат, інший — вчитель географії, який роками працював у торгівлі. Обоє тепер працюють в ІТ. Самі почали розбиратися в мовах програмування, знаходили прості проекти, за які бралися за «дякую». Зараз працюють у хороших фірмах.

І таких прикладів можна навести багато. Справа не у відсутності грошей чи часу, не в «я не потягну», а в тому, в чому нам найчастіше важко зізнатися навіть самим собі. Бути жертвами — почесно і благородно. Це керівники нам платять мало, тому ми і живемо погано. Це вони, а не ми, відповідальні за те, що ми нещасливі. А закінчити бодай якийсь онлайн-курс для саморозвитку — ні, нема часу. «Що воно мені дасть?». І далі по колу.

Ну, ви зрозуміли.

Який канал відключать завтра?

ІГОР ДУДА

Від певного часу в мене (і не лише) з'явилася додаткова інтрига у сірій буденщині. А саме: який канал у цифровому форматі відключать наступним? Ще раніше зникли «Ретро» і «Здоров'є», пізніше пропав «НТВ+Кіно»... Взагалі, клієнт, укладаючи договір із фірмою-провайдером, отримує пакети каналів і, ознайомившись, робить свій вибір. Зовсім не виключено, що комусь подобався саме «Ретро» з його ностальгічними мотивами. Чим поганий, приміром, цикл «Намедни» Л. Пар-

фьонова? Що шкідливого чи антиукраїнського можна відшукати в ньому? Також можливо, що чийсь улюбленим каналом було те ж «Здоров'є» з бабусями, які енергійно роблять фіззарядку з палищами. То що ж тоді, обіцяли одне, а потім елементарно «кинули»? Як не крути, а виглядає саме так. Тоді чи не буде законним поставити питання про перегляд суми оплати, яку, до речі, з лютого по-дружньому обіцяють підвищити? А, може, чиєсь пильне око угляділо в передачі цих каналів ознаки підступного кремлівського рупора? Тоді хто цей кандидат на орден «За заслуги» якогось там ступеня? Провайдер? Телефоную туди. Милозвучний дівочий

голос, наче завчений текст, повідомляє, що всі ці нововведення зроблені згідно з рішенням Нацради з питань телебачення і радіомовлення від 11.02. 2016 за №140. Причина: зміст каналів «не відповідає вимогам Європейської Конвенції про трансграничне телебачення». Щиро кажучи, «врубатися» в це премудре формулювання не кожному під силу, але ясно одне: винен у незручностях телеглядачів, а отже, основним «кидалою» є ніби не Тернопіль, а столий Київ з його найкомпетентнішим чиновництвом. Як і в давні часи, воно вирішує все. Сорок років тому воно визначало, які іноземні фільми можна дивитися, а які — зась. Умліваєте

за «Історією кохання»? Та нащо вам оті красиві страждання плаксивих героїв? Обійдетесь...Хочете «Хрещеного батька»? Ще чого! Глава гангстерів — та й раптом морально бездоганна людина. Ідеологічно шкідливо. Переб'єтєся... Наслухалися про «Лихоманку суботнього вечора» з молоденьким Траволтою? І потрібне вам оте дурнувате витанцювання?! Подивіться краще ще раз «Як гартувалася сталь» — стійкіші будете... За Його Величність чиновником завжди буде вирішальне слово. Перечитай текст і завважив, що у ньому дуже багато знаків запитання після речень. Відповіді на них навряд чи отримаю...

«ІНКОЛИ МЕНІ ЗДАВАЛОСЯ, ЩО Я НА УРОЦІ ХІМІЇ»

Досвід ■

Тернополянка розповідає про навчання у відомій академії кулінарного та кондитерського мистецтва. Вона вчиться там готувати карамель, пекти еклери, профітролі, тарталетки, мусові торти, макарони тощо

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
TSEBRIJ@GMAIL.COM

Якщо у вас є улюблена справа, розвиватись потрібно завжди, час-то вкладаючи і зусилля, і кошти. Та результат цього вартий. У цьому переконана тернополянка Олеся Кучма, яка навчається в академії кулінарного та кондитерського мистецтва, заснованій у Києві відомим шеф-кухарем, телеведучим і суддею проекту «МастерШеф» Ектором Хіменесом Браво.

Навчання дає можливість кондитерським захопленням вийти за межі стандартних, розповідає Олеся Кучма. Вона вчиться готувати французькі десерти та випічку. Викладач — шеф-кондитер Олександр Трофіменко, який час свого часу навчався у Франції.

Торт отримав найбільше лайків

— Я йшла на цей курс, бо мені бракує основ. Здавалося б, це елементарні речі, але без них не допоможуть жодні рецепти, — каже вона. — Адже потрібно зрозуміти суть процесу, чому так, а не інакше, і тоді будь-який рецепт можна використати для себе. Хоча в інтернеті є дуже багато рецептів і ви можете за ними пекти, без знань основ це буде важко. Також мене цікавить декор, тобто як красиво подати страву, щоб вона була не лише смачною, а й гарно виглядала. Нас навчатимуть готувати карамель, пекти еклери, профітролі, тарталетки, мусові торти, макарони. Мені дуже цікаво.

Олеся Кучма захоплюється виго-

— Я зрозуміла, що головними на кухні є не продукти, не девайси і навіть не знання технології приготування. Найголовніше — це вміння заспокоїтися і за потреби все переробити ще раз, щоб із кожним разом наблизитися до ідеалу, — каже Олеся Кучма

Торт Олеси Кучми з бісквітних коржів із заварним кремом та вишнями переміг у номінації «Приз глядацьких симпатій»

товленням кондитерських виробів. Та, як вона каже, це було на любительському рівні. Тож вирішила підвищити кваліфікацію і пекти не просто торти, а щось вишуканіше та цікавіше. Відтак записалася на навчання в академію відомого шеф-кухара Ектора Браво. Крім того, Олеся завжди хотіла зазирнути за лаштунки відомих кулінарних курсів і шкіл.

Перш ніж потрапити в академію, дівчина вже випробувала свої кондитерські вміння і навіть отримала нагороди.

— Перед Новим роком академія влаштувала конкурс, який склався з двох етапів. На першому

потрібно було надіслати фото готового виробу і два фото процесу, — розповідає тернополянка. — Хто отримав більше лайків, вигравав безкоштовний майстер-клас із приготування десерту — макарунів, чізкейків чи чогось іншого на вибір.

На конкурс Олеся готувала торт з бісквітних коржів, з начинкою з вершкового крему, білим шоколадом та шаром вишень. Зверху випічка була покрита білим кремом і прикрашена невеличкими бутонами засушених троянд для декору.

— Моя робота набрала найбільшу кількість лайків у групі акаде-

Десерт «Опера», який приготувала тернополянка, визнали найкращим. Його оцінювали шеф-інструктори академії

мії у Facebook, — розповідає Олеся Кучма. — Мене підтримали мої друзі, за що я їм дуже вдячна. Але було багато незнайомих людей, і це мені надзвичайно приємно. Я перемогла на цьому етапі, отримавши приз глядацьких симпатій.

Десерт визнали найкращим

Другий етап конкурсу — на електронну пошту учасникам надіслали рецепт десерту, який усі повинні були приготувати, сфотографувати і надіслати фото в академію. Це був торт «Опера». Придумати його декор потрібно було самостійно.

Цей десерт на перший погляд здається легким у приготуванні, каже Олеся, але це не так.

— Я готувала його вперше, і було непросто, — пригадує вона. — Торт повинен мати кілька шарів, але його висота не мала перевищувати 3,5 см. Окрім того, треба було подумати над оригінальною подачею. Я розрізала торт на рівні шматки, прикрасила какао та кандуріном — золотою харчовою посипкою. А ще спекла макарони для декору. Це фото оцінювало журі, яке присудило мені перше місце. Головний приз — 30% від вартості навчання. Знижка суттєва — 12900 грн. Чотири тижні навчання в академії коштують 42 тис. грн.

Ділиться у соцмережі враженнями

Олеся вже більше тижня навчається в академії. Вона у захваті від навчання, тому із задоволенням ділиться враженнями у соцмережах.

«Сьогодні ми почали свій навчальний день... ні не з кави, а з карамелі — м'якої, вершкової, з ледь солонуватим присмаком. Все приміщення наповнилося неперевершеним карамельним ароматом, щоправда, час від часу у когось він перетворювався на трохи горілий, але ж на кухні буває по-різному. Потім ми готували заварне тісто і практикувалися в створенні найвідоміших французьких десертів — еклерів та шу (профітролі). Крок за кроком шеф розказував про кожен інгредієнт, його взаємодію з іншими, хімічні процеси, які кондитер повинен розуміти і знати. Інколи мені здавалося, що я на уроці хімії, але без знання основ нікуди», — так описала Олеся один із днів навчання.

А ось так дівчина описує ще один день навчання:

«Елегантний, вишуканий, довершений, витончений, — саме такі слова говорив шеф, допомагаючи декорувати французькі солодоші. І от дегустація! На фінальному буфеті були представлені: два види еклерів із ванільним та шоколадним кремом, профітролі, лимонний тарт — мій фаворит! Він не може не сподобатися людям, які люблять кислинку. А також тарт з запеченим мигдальним кремом та грушею, — ще один мій улюбленець, вже набагато солодший, але дуже ніжний. Шоколадний тарт, де поєднали шоколадний ганаш із солоною карамеллю. Солоне та солодке, чому б і ні? Всі десерти ми скуштували, обговорили текстури начинок та тіста».

РЕКЛАМА

Stimex
engineering group
Тов Стімекс Інженерінг Груп

ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ:
ПАРОКОНДЕНСАТНИХ СИСТЕМ, ПРОМИСЛОВОЇ ФІЛЬТРАЦІЇ
ІННОВАЦІЙНУ ШЛАНГОВУ АРМАТУРУ

підбір обладнання, енергоаудит, шефмонтаж, ціни від виробника

+38 0536 700 857, (067) 914 01 99 stimexeng.com

СЛУЖБА ДОСТАВКИ ВОДИ

тел.:
(0352) 42 08 96
(067) 86 490 38

«Криниця»

www.elitvoda.te.ua

362154_TV00

Ранковий зелений чай Олександра Вільчинського в Промзоні під Авдіївкою

Олександр Вільчинський та українські бійці неподалік Промзони, про яку багато повідомляють у ЗМІ

ПИСЬМЕННИК НА ПЕРЕДОВІЙ

Війна ■ На лінії фронту кожне слово має надзвичайно велику вагу, стверджує Олександр Вільчинський, який побував у Промзоні під Авдіївкою. У таких умовах людина розуміє, що кожен день може бути останнім

АРХІВ ОЛЕКСАНДРА ВІЛЬЧИНСЬКОГО

Ялінка 1-ї окремої штурмової роти ДУК на околиці Авдіївки

У зоні бойових дій побував тернопільський письменник, журналіст і викладач Олександр Вільчинський наприкінці грудня-на початку січня. Як сам каже, — від Різдва до Різдва. Провів там час, як звичайний солдат, але й із письменницьким записником не розлучався.

Пан Вільчинський розповідає про свій авдіївський досвід і про те, чому досі подумки залишається там — на Сході України.

— Що спонувало вас поїхати туди?

— Я давно хотів побувати в зоні АТО, але все якось не вдалося. Працюю в університеті, і не хотів покидати роботу, а через Збройні сили України на Схід беру щонайменше на півроку. Я ж міг лише на короткий термін. Відтак єдина організація, яка мені посприяла у цьому, — це «Правий сектор». Я вдячний їй за допомогу потрапити до Авдіївки, у Промзону, у Добровольчий український корпус (далі ДУК — прим. ред.).

Жодних преференцій чи пільг я там не мав. Був на рівних умовах з іншими, як простий солдат. Про своє звання старшого лейтенанта запасу навіть і не згадував. Жив звичайним для таких обставин побутом: бойове чергування — прийом їжі — сон. Ну, ще процедури гігієни, які, з огляду на зиму, були ускладнені. Але для того, хто жив у селі, як я, зрештою, терпимо. Нас із Тернополя їхало двоє. Потягом до Дніпра, а звідти до Покровська. Мій основний мотив їхати туди

— побачити все на власні очі і відчутти. Можливо, щось про це написати.

— Пишете уже?

— Роботу вже розпочав, але про результат говорити ще рано. Думаю, що це буде і публіцистика, і тексти в інших жанрах.

— Як відреагували ваші рідні на цю поїздку?

— Звичайно, були проблеми. Дружина ще й досі трохи гнівається. Але, як і в більшості випадків, ключовим було слово «ненадовго». Тобто на декілька днів, які вже потім переросли у трішки довший період. Там у багатьох схожі проблеми. Наприклад, зустрів хлопців-студентів, які розповіли рідним, що поїхали до Києва на будову. Один казав родичам, що він в Ужгороді.

— Ви побачили усе, побували там і...?

— Скажу так: це, звісно, не місце, де настає умиротворення душі. Я помилявся, коли думав, що поїду, побачу і нарешті заспокоюся. Навпаки, усе це мене ще більше розбурхало, роз'ятрило. Тепер ловлю себе на думці, що й розповідати про це не хочеться. Просто, можливо, всі ті враження ще не вляглися. Все не ті слова... І все ж там дуже багато цікавих, непересічних людей, характери,

кolorити. Сама атмосфера, хоч і гібридної, але все ж війни змінює сприйняття всього, що ти бачиш і відчуваєш довкола. Там неймовірно зростає вага слова. Коли кожен день може бути останнім, людина здатна за п'ять хвилин розповісти історію всього свого життя...

— Наші воїни на передовій особливі?

— Так. Якщо дещо абстрагувати, то є декілька категорій бійців, зокрема у Промзоні. Багато ідейних, патріотичних хлопців, які, як я вже згадував, не завжди кажуть рідним і близьким, куди йдуть. Є такі, які воюють ще з 2014 року, мають поранення. Є й такі, котрі з тих чи інших причин не змогли потрапити до Збройних сил.

Наприклад, один боєць воює зі слуховим апаратом. Він ризикує цілковито втратити слух, якщо його накриє вибухова хвиля, і все ж він там. Ще один не зміг потрапити офіцером у ЗСУ, бо не має закінченої вищої освіти. А в ДУК його взяли, і він служить. Є й такі, що не можуть потрапити в армію через судимість, хоч їх і не так багато. Там дуже різні люди, різні прошарки: і підприємці, і селяни, і робітники, і студенти, які приїждять, як і я, на час канікул. Представлена вся Україна — від Ужгорода до Краматорська та Покровська.

— Після подібного досвіду у пам'яті залишаються певні образи-маркери, які періодично виринають у свідомості. Що у вас стало такими «маячками»?

— Найбільше, звісно, вражають люди. Незважаючи на війну, життя триває. Ще в перший день, коли тільки приїхав на передову і зайшов у приміщення, чийсь покинутий дачний будиночок, де ми жили, як раптом почався обстріл. Один з бійців, який повернувся із добового чергування на позиції, мирно спав. Рвалися снаряди із СПГ, або «сапоги», як там кажуть. Пізніше я вже навчився на слух розрізняти, чим саме по нас гатять... Один вибух, другий, третій — вже зовсім поряд, аж стіни затряслися. Я уже хапнув «броніка» і каску, хотів будити того солдата, щоб бігти надвір і десь, може, залягти. Адже якби снаряд потрапив у будівлю... Але тут раптом все затихло. Воїн і далі спокійно спав.

У пам'яті вкарбувалося також враження з іншого обстрілу: з одного боку лунають кулеметні черги, а коли ті затихають — з іншого відгукується стукотом дятел. Далі — знову постріли, а після них — знову дятел... А збоку ще час од часу звук бензопили: наші ріжуть дрова для грубки. І між тим — тиша. Там уже настільки звикаєш до стрілокотні, що коли раптово настає тиша, це більше насторожує.

— А місцеві жителі?

— Вони займаються звичними справами і начеб не звертають увагу на війну. Спершу це дивує, а потім розумієш, що у них просто немає іншого виходу, як продовжувати далі жити. От був випадок неподалік наших позицій: лунають постріли, триває перестрілка, а на льоду сидить рибалка... До речі, й Авдіївський коксохім продовжує працювати і випускає в небо хмари пари й диму.

Ще перед Новим роком прийшли до нас літні вже чоловік та жінка попросити продуктів «к празничку». Командир розпорядився, і їм набрали два ящики провізії. Вони зраділи, але не могли те все донести. Тож ми їм відвезли, і я зголосився супроводжувати водія. Звичайна така хатина. Більше сільська, ніж міська. Місцеві жителі не виявляють публічно своїх почуттів з приводу того, що відбувається, але перила мостів, автобусні зупинки, як і в наших краях, пофарбовані у синьо-жовті кольори. Вісять українські прапори. Із владою я там не стикався, але, наприклад, «Нова пошта» працює. Відчуваєш, що ти в Україні. Ну хіба дещо більше, ніж у нас урбанізовані краєвиди з трубами, що стирчать у небо, із металевими конструкціями, залізобетонними парканами.

— А вас там як сприйняли?

— Власне, те, що я письменник і журналіст, тримав у таємниці. Утім, я завжди щось занотовував до свого блокнота: уривки фраз, розмови, картини побуту. Я ж знаю, що їх не придумаєш... Хлопці побачили, що я постійно записую і згодом дізналися, хто я. Тож навіть почали запитувати, чи буде книга про них. Тепер, після повернення, у мене розпочався, мабуть, найважчий етап: спробувати знайти слова, щоб правдиво передати не лише якісь картинки, зовнішні прояви, а й те, що в душі.

— Які висновки ви зробили зі свого перебування у Промзоні?

— Я побачив там людей, які готові захищати Україну до останнього подиху, справжніх героїв. З одного боку, це вселяє оптимізм, а з іншого — тривогу за них. Бо ж тепер вони мої побратими назавжди.

Читаю, бо мені це подобається

СТІВЕН ГОКІНГ, ЛЕОНАРД МЛОДИНОВ
«НАЙКОРОТША ІСТОРІЯ ЧАСУ»

Денис Молчанов, студент:

— У школі я дуже любив фізику та астрономію. Але якби мені тоді дали до рук цю книгу, я любив би ці предмети в сто разів дужче!

Чому? Насправді «Найкоротша історія часу» нагадує підручник. Це така ностальгія за школою: білий-білий папір і великий шрифт. Здавалося, що перегорну сторінку, а там — «Висновки» і «Запитання для самоконтролю».

Та це набагато цікавіше за підручник! Гокінг розповідає, як утворився Всесвіт, за якої температури виникли певні хімічні елементи, і що було потім. Але найважливіше — вчений підтверджує, що машина часу — реальна річ. Уявляєте?

Обов'язково прочитайте книгу, навіть якщо ви вважаєте себе гуманітарієм. Навіть якщо не зрозумієте все, то дізнаєтеся багато нового та цікавого, про що нам не розповіли в школі.

ДЖОРДЖ ОРВЕЛЛ «КОЛГОСП ТВАРИН»

Анастасія Дячук, вчителька:

— Є книги, актуальність яких із роками зростає, і це усвідомлення жахає. Орвелл однозначно щось знав, коли це все писав. Напевне, навіть більше, ніж ми, які жили в Радянському Союзі.

У кожній тварині, яку описує автор-антиутопіст, можна впізнати сучасних політиків. І не варто постійно асоціювати їх лише з представниками Компартії. Але найбільшціше — там можна впізнати і нас, і не в надто приемних образах.

Доки ми не усвідомимо, що маємо достатньо сили, доти нами будуть поганяти всі, кому цього захочеться. Це не пафосна фраза, це закон природи. Якби кінь зрозумів усю свою міць, він скинув би вершника, а не дозволяв шмагати себе батогами до крові.

«НАСТАВ ЧАС РОЗПОВІДАТИ, ХТО МИ І ЗВІДКИ»

Історія ■ Українці десятиліттями мовчали про страшний досвід власних родин, аби не наразитися на ще більшу небезпеку. Та пора знати, як усе було, переконані письменники брати Капранови

ІРИНА НЕБЕСНА, 0-98-950-56-57,
IRYNA.NEBESNA@GMAIL.COM

Книга «Забудь-річка» увійшла до довгого списку найкращих книг минулого року за версією BBC. І це не дивно, адже Дмитро та Віталій Капранови порушили важливу для українців тему: ми нащадки різних ідеологій та світоглядів, які об'єднувались у межах однієї родини. Наші дідуся воювали на різних фронтах, але кожну з тих історій варто пам'ятати та берегти.

І ось минулого року українські читачі нарешті дочекались виходу нового роману — «Забудь-річка».

— Те, що на нову книгу довелося чекати так довго, пояснити дуже легко, — розповідають письменники. — Це її товщина, адже в «Забудь-річці» — 544 сторінки, тим паче, ми взялися за тему, яка більша за нас і більша за вас — XX століття в українській історії. Трапилося це з двох причин. По-перше, ми самі з XX століття, а по-друге, у нас було двоє дідів: тато батька служив у Червоній армії, кулеметник, герой «Червоної зірки», а дід по маминій лінії — «ворог народу», 58 стаття, вісім років таборів. Отак вже скільки років ми живемо за такою схемою: в Радянському Союзі героєм потрібно було вважати одного діда, а іншого зрадником, а сьогодні — все навпаки.

Правду ховали від дітей

Така ситуація братам завжди не подобалась, бо виходило, що одного діда завжди треба було соромитися, але ж вони обоє ім'я рідня. Тому боротися з цим вирішили за допомогою книжки. Ще одна проблема — це сімейні історії, які іноді приховують, видаючи за правду якісь вигадані сюжети. Хоча правда згодом потім все одно вирине на поверхню.

— Простий приклад із нашого життя: мама нашого батька завжди розповідала йому, що вся її родина свого часу загинула від тифу, в тому числі 11 дітей, — кажуть брати Капранови. — І тільки коли батькові було 74 роки, вже ми йому розповіли, що насправді їх розкуркулили і відправили в Сибір. А бабуся маленькою скинула з воза, сусіди підібрали її і тому вона вижила. Ми про це довідалися від нашої бабусі, яка свого часу просто по-жіночому з нами цим поділилася. Але стільки років мовчати!

У книзі «Забудь-річка» брати Капранови порушили важливу для українців тему: як нащадки різних ідеологій та світоглядів об'єднувались у межах однієї родини

Рідному сину не розповісти про його дідів і бабів!

Правда криється в тому, що в ті часи говорити про таке було дуже небезпечно, пояснюють письменники. Якщо ти з родини куркулів, священників, жандармів чи буржуазії — до війни це був вирок.

— А після війни вироків побільшало, — продовжують автори. — Якщо хтось із твоєї родини був у лісах чи співпрацював із німцями в якійсь дивізії чи просто в поліції — це вже був вирок всій твоїй родині. Навіть ми, коли вступали до інституту, то заповнювали анкету із питанням «чи були ви або

роджується знову, то летить назад і знову все забуває. Тож у нас склалося враження, що ця річка — ніяка не вигадка і прокопана вона чи не в кожній сучасній родині між нашими дідами-прадідами з XX століття і нами, — зазначають автори. — Тільки вона більшою мірою добровільна. Таке враження, що ця Забудь-річка — найуспішніший проект соціалізму, успішніший навіть за Дніпровську ГЕС, БАМ, Донбас і таке інше.

Донбас — один із наслідків цього явища, переконані письменники.

— Адже не секрет, що і після

Він розповів історію, як у часи війни копав траншеї на Київщині. У них в бригаді був єврей з Одеси. Коли почався наступ, всі кинулись втікати, а єврей сів і заплакав, бо втікати йому немає куди, і його точно вб'ють. Тож Петро віддав йому свої документи, адже в рідному селі його і так всі знають. Так стало два Петра Галицьких. До слова, Галицькі в Одесі — сьогодні досить відома родина, бізнесмени. Хтозна, можливо, це нащадки того юнака, який потім пішки дійшов до рідного міста.

У родині Капранових також була історія із підбрюхою документів. Коли їхнього діда посадили, бабуся не захотіла сидіти як дружина «ворога народу» і втекла до Молдови, де виправила документи. Вона вказала, що незаміжня, а сама потайки посилала чоловікові посилки на Сибір.

— А коли через вісім років діда випустили і він приїхав до неї, то вона його не прийняла, бо ж за документами незаміжня. І 58 стаття має зворотну дію: якби дізналися, що вона брехала радянській владі, то її з доньками заслали б на Сибір. Тож дід два роки ходив з одного кінця Дубосар на інший, до дружини, поки не помер Сталін. Аж тоді родина возз'єдналася, — розповідають автори.

В «Забудь-річці» сюжет бере свій початок у Бережанах 39-й рік, приходять «совіти». Тоді ж зустрічаються троє хлопців: один — місцевий із села з-під Бережан, другий — син офіцера УНР, а третій — комсомолец із Полтави, який приїхав організувати комсомол.

Спершу заарештовують сина офіцера УНР, він потрапляє в табір, а звідти — в Червону армію, але з документами селянина Степана Шагути. Комсомолец із Полтави під час німецької окупації потрапляє в штрафбат, а тоді в дивізію «Галичина». А місцевий селянин втікає до лісу і потрапляє в українську «партизанку».

«Стаття мала подвійну дію: ти міг відсидіти за нею десять років, а тоді тебе могли за нею ще раз засудити і розстріляти. Тому й виникла така собі добровільна втрата пам'яті поколінь»

ваші родичі в полоні, партизанських загонах, проживали на окупованих територіях у часи Великої Вітчизняної?». Звісно, ми писали, що ні. Але українці не можуть писати «ні», бо в той час вся Україна була окупованою територією. Але й написати «так» не можна було, бо тоді хрест на будь-якій кар'єрі, плюс позначка в особовій справі. Тому дітям не розповідали нічого, щоб уберегти і їх, і всю родину. Навіть ненавистно можна було підвести під статтю всю родину.

А стаття мала подвійну дію: ти міг відсидіти за нею десять років, а тоді тебе могли за нею ще раз засудити і розстріляти. Тому й виникла добровільна втрата пам'яті поколінь.

— Звісно, всі ці історії вимагають глибокого осмислення, тож ми знайшли для них аналогію — наново відкрили забуту всіма Забудь-річку. Наші предки ще у дохристиянські часи вірили, що наш світ і той світ розділяє така собі річка. Коли людина помирає, її душа пролітає над цими водами і все забуває. Коли ж людина на-

перших визвольних змагань 20-х років, і після Другої світової всі, хто був повстанцем і вижив, хто був у полоні, хто співпрацював із німцями чи воював за петлюрівців або за УГА, всі масово втікали на Донбас, — кажуть автори. — Бо там не питали документів, хочеш працювати — кайло в руки і копай! І там дуже багато оцих націоналістичних елементів, діти яких сьогодні носять «колорадські» стрічки. Бо їм просто не сказали, ким були їхні батьки.

Трохи правди і трохи вигадки

У братів Капранових виникла ідея написати роман на цю тему, аби глибше в ній розібратися. Сюжет ґрунтується на одній і тій же людині, яка проходить три різні сторони війни: Червону армію, ліс і німецьку армію. Але зробити це без елемента фантастики не вдалось, тож втілити це письменникам допомогла їхня схожість.

— Ще одну підказку нам дав ветеран війни Петро Галицький, — пригадують брати Капранови. —

ІЗ СИБІРУ ДО КИТАЮ ТА АМЕРИКИ

Доля ■ Втекти з російського полону і через Монголію та Китай перебратися до Америки зуміли двоє українців у 1916 році. Один із них — уродженець Тернопільщини Тома Кошіль. Цей чоловік ще півстоліття прожив у діаспорі

ВОЛОДИМИР МОРОЗ, 0-67-307-55-58,
WOLODYMYR.MOROZ@GMAIL.COM

Утеча з російського полону у Сибіру, щоб вибратися на волю до Китаю, а звідти до Америки, — те, що вдалося уродженцю села нижчі Луб'янки на Тернопільщині Томі Кошілю у 1916 році.

Про життя й епічну втечу нашого земляка йшлося у статті «Втікав із Сибіру через Китай» у № 43 «RIA плюс» від 26 жовтня 2016 року. Нагадаємо, що Тома Кошіль служив фельдфебелем у 15-му полку піхоти австрійського війська і з початком Першої світової війни брав участь у битві за Тернопіль з російськими військами, потрапив до полону. Чоловіка, як і тисячі інших українців Австро-Угорщини, відправили на заслання у Сибір, до Петропавловська, а відтак до Новониколаєвська (тепер Новосибірськ — прим. авт.). Провівши у неволі час від серпня 1914 до зими/весни 1916 року, він зі ще одним українцем-однотумцем підготувався до втечі і за два з половиною місяці пішки подолав Монголію і значну частину Китаю. Українці дісталися аж до Пекіна, але на цьому спогади Томи Кошіля, опубліковані у газеті української діаспори в Америці «Свобода», завершилися. Тож доля утікачів залишалася невідомою.

Надалі жив у Детройті

І все ж після двох з половиною місяців пошуків вдалося знайти інформацію і про подальшу долю Томи Кошіля, навіть поспілкуватися з його далекими родичами, які доглядають його могилу у Детройті. Передусім це педагог Віра Курта.

— В Америці він не був щасливим або багатим, — каже жінка. — Ось як висловився про нього один родич: «Він пробув у Америці майже 50 років, але не жив у ній ні дня».

Також Тома Кошіль був активним громадським діячем, учасником гетьманського руху — політичної течії, представники якої виступали за створення незалежної України як монархії на чолі з гетьманом Павлом Скоропадським. Із 1924 року до 29 червня 1929 року уродженець Нижчих Луб'янок навіть очолював четверту округу Гетьманської січі у Детройті.

Тома Кошіль (сидить у центрі в білій сорочці) серед інших членів четвертої округи Гетьманської січі у Геттремку в 1929 році

Могила Томи Кошіля на кладовищі Mt Olivet у Детройті. Наш земляк помер у США у 1965 році

«За його урядування IV Округа розгорнулася в потужну організацію, яка своїм членством сягнула 1000 осіб. У цей час відбувалися масові виступи і польові вправи, а в 1928 році заходом гетьманців засновано Українську школу при церкві Неп. Зач. Преч. Діви Марії під проводом сестер Василіянок. Гетьманські січовики займалися збіркою грошей, які висилали до краю на допомогу інвалідам і сиротам», — читаємо у книзі «Українці в Детройті і в Мічигані» 1988 року.

Звісно, що у громадському житті діаспори, у тому числі і в гетьманців, не все було спокійно. Приміром, у 1926 році газета «Свобода» повідомляла, що в цій організації тривав конфлікт між членами — частина звинувачувала керівників, у тому числі Тому Кошіля, у непрозорому використанні коштів. Але протистояння спало, що свідчило також про

надуманість звинувачень. Більше того, уже за наступника Томи Кошіля у 1929–1935 роках Пилипа Дем'яна січовики відкрили власну школу пілотів, в у 1934-му придбали літак, якому дали назву «Україна».

Був вимогливим учителем

Тома Кошіль багато років працював на громадській ниві. А ще він був педагогом.

— Ідеаліст! Тут він вчив у Рідній школі української мови, і це був його єдиний заробіток. Вчителем був дуже вимогливим, про це я чула з уст його колишньої учениці Софії Кривіцької, — продовжує Віра Курта. — Хати своєї не мав, а жив у Юліяна Цебринського, рідного брата чоловіка його сестри Марії Цебринської, моєї прабабуні. До слова, пані Курта береже

Підручник з історії України авторства Михайла Грушевського із бібліотеки та з підписом Томи Кошіля

частину книг із бібліотеки Томи Кошіля. Серед видань — «Календар Провидіння Союзу Українців Католиків в Америці», підручник з історії України Михайла Грушевського, підручник із всесвітньої історії Йосифа Чайковського, драма «Між двох сил» Володимира Винниченка тощо. Майже на кожній книжечці — підпис Томи Кошіля. Вочевидь, чоловік давав читати їх іншим, а підписував, щоб читачі знали, кому повернути.

Наш земляк із незвичною долею дожив до 1965 року і похований на цвинтарі Mt Olivet у Детройті. Тома Кошіль — один із тих українців, чий імена поступово повертаються в Україну після десятиліть забуття.

ПЕТРО НОВИНИ

Радість у Лондоні

• Перемога Гітлера у Саршині викликала шире вдоволення англійської публичної опінії. Урядові кола вдоволені вислідом плебісциту. Представники міністерства закордонних справ — Форін-Офісу — підкреслюють, що вислід плебісциту дуже влекшить Раді Ліги її завдання і усуне небезпеку міжнародних ускладнень.

«Діло», 17 січня 1935 року

Для підпаленого вайта

• Агенція «Всхуд» повідомляє: «Як ми вже повідомляли, невідомі винуватки підпалили господарські будинки вайта Грицишина в Коршилові біля Зборова. Щоби прийти вайтові з поміччю оснувався самочинно комітет, до якого ввійшли місцеві господарі й о. Савчук. Комітет занявся збиранням збіжжа та паші в тій скількості, в якій вайт потерпів шкоди».

«Діло», 17 січня 1935 року

Нові печери на Борщівщині

• На терені Устя Єпископського, повіт Борщів відкрито дві печери, що розходяться в ріжні сторони. Повідомлено про це науковій установі у Львові, звідки вибереться в найближчому часі наукова експедиція в Борщівщину.

«Діло», 17 січня 1935 року

Виділення Гаїв з м. Тернополя

• Ще у вересні 1933 р. польсько-жидівська більшість міської ради ухвалила звернутися до міністерства внутрішніх справ, щоб воно виділило з міста Тернополя передмістя Гаї Великі, разом з іншими сумежними передмістями під назвою, Гаї Чумакові, Гаї Шляхтинецькі і т. д. Й утворило з них окрему самостійну сільську громаду з осідком у Гаях Великих. Є це мабуть перший випадок в історії міст у сучасній Польщі, що ділить територію міста, яка існувала від початків його існування. Є тепер саме навпаки, до міст прилучують підміські села — навіть проти їх волі — щоби в цей спосіб розширити і розбудувати місто. Так було перед кількома роками і в Тернополі, коли прилучили до нього підміське польське село Загроблею, що лежить уже за Серетом. Рівночасно іншою ухвалою запало рішення на міській раді прилучити до міста частину села Білої за промисловою школою, де недавно при парцеляції повстала підміська польська колонія Новий світ.

«Діло», 19 січня 1935 року

Краєва хроніка

• В Скалі над Збручем арештувала поліція Петра Андрийчука, що хотів перейти на совітський бік.

«Діло», 23 січня 1935 року

КІНО
кінотеатр
Сінема Сіті
тел. 47-77-37, квитки — 55-80 грн

«XXX: Реактивізація»
Бойовик, природи, трилер,
25 січня, поч. — 10.20, 12.10,
14.25, 17.00, 19.00, 21.20, 23.40

«Мовчання»
Драма, історичний, 25 січня,
поч. — 17.30, 20.40

«Кредо вбивці»
Фантастичний бойовик,
25 січня, поч. — 18.45, 23.40

«Снігова королева 3: Вогонь і лід»
Анімація, комедія, пригод, сімейний,
25 січня, поч. — 10.30, 12.20

«Оселя зла: Фінальна битва»
Фантастичний екшн,
з 26 січня

«Співай»
Анімація, комедія, мюзикл,
25 січня, поч. — 10.00, 12.40,
14.15, 16.30

«Закон ночі»
Кримінальна драма, 25 січня,
поч. — 10.20

«Чому він?»
Комедія, 25 січня,
поч. — 19.20, 21.40, 23.55

«Особливий злочин»
Драма, історичний, 25 січня,
поч. — 23.25

кінотеатр
Палац кіно
тел. 52-33-33, квитки — 25 грн

«Осіньні спогади»
Український фільм, 25 січня,
поч. — 15.00

«Чунгул»
Український трилер,
25 січня, поч. — 17.15

«Вар'яти»
розважатимуть закоханих
Вечірка з гумор-шоу «Вар'я-ти», гуртом Brunettes Shoot Blonds та проектом Stage Rockers буде у концерт-холлі «Подолляни» 14 лютого. Початок — о 18.00. Квитки — 180-260 грн.
«Вар'яти» добре відомі тернополянам, а от учасники відбору на «Євробачення-2016» Brunettes Shoot Blonds приїдуть вперше. Stage Rockers створять атмосферу для романтичних танців. Квитки — у ЦУМі та kasa.in.ua.

Тоня Матвієнко про кохання
Співачка дасть концерт у межах туру «Тобі» у драмтеатрі 31 січня. Початок — о 19.00. Квитки: 100-220 грн.
Тур присвячений найважливішому почуттю — коханню. Звучатимуть композиції з альбому «Сміються, плачуть солов'ї». Квитки — у касі драмтеатру та на moemisto.ua.

«ТІК» влаштує Eurodivchyni
Концерт буде у ПК «Березіль» 13 лютого. Початок — о 19.00. Квитки — 80-320 грн.
Екологічно чисті треки, достойні перемоги на «Євробаченні» презентує тернополянам гурт «ТІК». Музиканти вирушають у тур, щоб довести, що Україна — уже в омріяній Європі. Квитки — у касі ПК «Березіль», ЦУМі.

Спектаклі від Раду Поклітару
Дві танцювальні вистави представить Kyiv Modern Ballet під керівництвом Раду Поклітару. Концерт буде у ПК «Березіль» 1 лютого. Початок — о 19.00. Представлять «Довгий різдвяний обід» на музику А. Вівальді за п'єсою Т. Вайлдера та «Жінки у ре-мінорі» Й. С. Баха. Квитки — у касі ПК «Березіль».

Гайтана вперше у Тернополі
Відома співачка з програмою «Дивне кохання» виступить у ПК «Березіль» 14 лютого. Початок — о 19.00. Квитки: 150-550.
Гайтана виконає найніжніші, найчуттєвіші композиції під супровід струнних, клавішних та духових інструментів. Квитки — у ПК «Березіль», ЦУМі та на gastroli.ua.

«Антитіла» привезуть «Сонце»
Концерт на підтримку альбому «Сонце» буде у ПК «Березіль» 15 лютого. Початок — о 19.00. Квитки: 150-360 грн.
Програма «Сонце» — сучасне світлове шоу, драйв, незабутні емоції. Окрім нових пісень, звучатимуть улюблені треки з попередніх альбомів. Квитки — у ЦУМі та на gastroli.ua.

КЛУБИ
ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

Найкращі ведучі
Вечірку "Кращі МС України" проводять щосуботи. На відвідувачів чекають МС з усієї країни, весела атмосфера, хіти та конкурси.
Початок — о 22.00.
Вхід: для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80.

RIVERPOOL CLUB

вул. Чумацька, 14,
тел. 067-350-18-81

The Subbotage Party
Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу за останні 30 років музику.
До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами.
До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10

Щосуботи запальні сети готують ді з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереді у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями і заряджайтесь позитивом.
Вхід — вільний.

БОМБА, НІЧНИЙ КЛУБ

вул. Братів Гжицьких, 3,
тел. 096-300-11-55.

Ночі флірту

Щонеділі — розкуті та запальні вечірки. Вхід для хлопців — від 20 грн, для дівчат — до 23.00 — безкоштовно, після 23.00 — від 20 грн.

OPERA

Клуб-ресторан щотижня пропонує такі вечірки: щочетверга — студентські вечірки (вхід 30 грн), щоп'ятниці — вечірки у стилі Maxim, щосуботи — Opera Club Show (вхід для хлопців — 50 грн, для дівчат — 30 грн). Упродовж тижня відвідувачі можуть взяти участь у караоке-вечірках. Початок розваг — щодня о 20.00.

ФІЛАРМОНІЯ

Кличуть на симфонічну «Новорічну імпрезу»
Концерт «Новорічна імпреза» буде у філармонії 25 січня. Початок — о 18.30.
На прохання глядачів симфонічний оркестр запрошує на «Новорічну імпрезу», розповідають у філармонії. Звучатиме музика з голлівудських фільмів.
Диригент — заслужений діяч мистецтв України Мирослав Кріль. Ведучий — Андрій Оленін.
Квитки — у касі філармонії. Тел. 52-61-09.

ВИСТАВКИ

TheRoom
Арт-об'єкти, галерея «Бункермуз»
«Торжество єднання і соборності»
Фотографіальна виставка, до 98-ї річниці проголошення Акту Злуки УНР та ЗУНР, краєзнавчий музей
«Спом'янімо славу Крут»
Фондові матеріали, до 99-ї бою під Крутами
«Мандри в часі. Мандри творчі»
Виставка живопису і графіки тернопільської художниці Галини Лебедевої, краєзнавчий музей
Рукотворний політ фантазії
Витинанки, краєзнавчий музей
«Правничі горизонти часу»
Тематичні видання, краєзнавчий музей
«Україна і Тернопілля»
Живопис, художній музей

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6). Тел. 52-40-66,
квитки від 20 до 40 грн, поч. — 19.00

«Як наші діди парубкували»
Музична комедія-жарт,
В. Канівець, 25 січня

«Слава героям»
Героїчна трагікомедія,
П. Ар'є, 26 січня

«Медовий місяць на всі сто»
Комедія, Р.Куні, 28 січня

«Наречена світанкової зорі»
Легенда про кохання,
А. Касона, 29 січня

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ
(вул. Січових стрільців, 15).
Тел. 52-49-54, квитки — 35 грн,
поч. — 12.00, 14.30

«Ніч перед Різдом»
Музична комедія,
М. Гоголь, сценічна редакція
В. Жили, 1 лютого

«Як звірі зиму зустріли»
Весела зимова казка,
В. Лісовий, 29 січня

КУРКА, ФАРШИРОВАНА ШПИНАТОМ І СИРАМИ

Смачно ■ «RIA плюс» розповідає про приготування фірмових страв у кафе, барах і ресторанах Тернополя

ІРИНА ЧУБАТА, 098-586-50-62,
IRYNA.CHUBATA@GMAIL.COM

Ніжне куряче м'ясо під сирним соусом, яке подають із пікантною на смак картопелькою, дуже популярне у гостей Private Club Лисий, що на вул. Січових стрільців.

— Із фаршированою шпинатом і сирами курятиною ми подаємо «брутальну» картоплю і сирний соус, — каже шеф-кухар Іван Валовий. — Брутальна, бо вона з гострими спеціями і часничком. А м'ясо соковите і смачне завдяки тому, що воно начинене сирами, які тануть при його готуванні, та ще й обгорнене у свинячу жирну сітку. Вона посилює соковитість курячого м'яса, яке є доволі сухим.

У меню клубу, за словами шеф-кухара, є чимало смачних «родзинок». Одна із них — «Сет від лисого господаря». У меню є ще один смаколик «від лисого» — «Улюблений десерт лисого».

— «Сет від лисого господаря» — це набір із двох видів ковбасок, квашених овочів та картоплі фри і соусу, — каже пан Іван. — Вага страви — 1 кг, ціна — 290 грн. Це смаколик на велику компанію. Заслугує на увагу і телятина «Шатобріан» зі смородиновим соусом. Просмажування м'яса — medium, тобто всередині телятина рожевого кольору. А які смачні креветки у білому вині! А ще — шашличок «Бринза у беконі» і шашличок «Телятина у беконі».

З перших страв у клубі дуже популярний «Черепашковий телячий суп», «Рибна юшка з перчинкою», «Крем-суп з білими грибами».

— Черепашковий, — бо готується дуже довго, але з'їдають дуже швидко, — пояснює чоловік. — Рибна юшка — це коктейль із морепродуктів плюс філе білої риби.

У закладі можна посмакувати копченим сиром власного приготування, а також скумбрією і свинячими вушками з грилю. Серед холодних закусок популярний паштет із карамелізованими яблуками на грінках. З десертів — шоколадне фондю з фруктами.

Нарешті куштуємо курочку зі шпинатом і сиром. І залишаюся приємно здивованою — замість пісного курячого м'яса я отримала дуже смачну і соковиту страву. Тож сміливо раджу її всім! До речі, у меню вона називається «Курка фарширована бруталь».

Вага м'яса без картоплі і соусу — 200 г, ціна курятини з картоплею і соусом — лише 42 грн.

СКІЛЬКИ ЧОГО ТРЕБА:
160 г курячого філе,
180 г картоплі,
30 г шпинату, по
20 г сиру дорблю,
російського і гауда,
30 мл вершків 18%,
1 зубчик часнику,
10 г спецій, помідор
і паростки соняшни-
ка для декору,
40 г свинячої жирно-
вої сітки.

Шеф-кухар Іван Валовий (32 р.): — Куряче філе, фаршироване шпинатом і сумішшю сирів, — це сербська страва, яка знайшла у Тернополі багато прихильників

Зачистити куряче філе, помити овочі, нарізати кубиками сир, підготувати решту продуктів

Відбити м'ясо, розкласти, як книжку, викласти терту суміш сирів і подрібнений шпинат

Згорнути м'ясо із начинкою до середини, обгорнути свинячою жирною сіткою, запекти на грилі

Натерти сир, влити вершки і нагрівати до утворення однорідної маси

Картоплю нарізати кубиками, зварити до напівготовності, обсмажити з часником

Викласти філе на тарілку, полити соусом, задекорувати, решту соусу подати у соусниці

«Книжка» зі свинини з чорносливом

700-800 г філе свинини, 2 ст. л. гострої гірчиці, 1 ч. л. солі, 2-3 ст. л. майонезу, 15-20 шт. чорносливу.

Шматок свинини розрізати так, щоб вийшла книжка — «аркуші в перепльоті». Товщина «аркушів» має бути не меншою

ніж 1 см. Чорнослив розпарити в окропі, вийняти кісточки. Розкласти його між «сторінками». Приготувати масу для змашування. Для цього змішати гірчицю, сіль, перець і майонез. Змастити масою шматок свинини з усіх

боків і між «сторінками». Загорнути м'ясо у фольгу і поставити у холодильник на деякий час (від 6 год. до 3-х днів). Запікати підготовлене філе при 200°C близько 1 год. Незадовго до запікання фольгу розгорнути, щоб м'ясо за-

пеклося до рум'яної скоринки.

Салат із м'ясом й ананасом

Куряче філе, 100 г шинки, 2 яйця, 2 кружальця консервованого ананаса, 2-3 шт. чорносливу, майонез, зелень.

Філе зварити, нарізати. Шинку нарізати соломкою, яйця зварити і накряті кубиками. Ананас — шматочками. Чорнослив розпарити і порізати соломкою. Вимішати всі

продукти, заправити майонезом і викласти гіркою.

Салат із м'ясом та грибами

200 г вареного курячого м'яса, 200 г шампінйонів, 1 цибулина, 2 яйця, 300 г російського сиру, 300 г консервованих оливок, майонез.

Гриби накряті плястєрками, обсмажити з порізаною цибулею. М'ясо зварити, накряті. Яйця зварити, дрібно натерти, твердий сир — теж. Оливки розрі-

зати навпіл. Вимішати все, заправити майонезом.

Рецепти від тернополян

СИРНИЙ РУЛЕТ
ВІД ЕКОНОМІСТА
ЛЮДМИЛИ МАРЧУК:

— Готую сирний рулет на різні свята і викладаю на тарілку до м'ясної нарізки. Завжди йде «на ура». Отож потрібно взяти 800 г свинячої задньої шинки, 8 яєць, 250 г майонезу, 200 г голландського сиру, 1 велику цибулю, сіль, мелений перець.

Змолоти м'ясо, додати яйце, спеції, посолити і вибити кілька разів, щоб фарш тримався купи. Натерти сир, вимішати з сирими яєчними жовтками і майонезом до утворення однорідної маси. Яєчні білки збити до утворення піни, вимішати з жовт-

ково-сирною сумішшю. Вилити масу на деко, вистелене фольгою. Перед тим змастити її топленим смальцем. Спекти дві паляниці. Викласти на кожну паляницю м'ясний фарш, розмастити і згорнути рулетом. Рулет загорнути у фольгу, запікати у духовці 20-25 хв. при 180°C. Охолодити рулет, нарізати порційними шматками завтовшки 0,5 см. Смачного!

СПОРТИВНІ
НОВИНИ«Нива» тренується
на «Текстерно»

• З відпустки футболісти тернопільської «Ниви» вийшли 21 січня. Цього ж дня команда провела тренування на стадіоні «Текстерно» у Тернополі.

Участь у першому після канікул занятті взяли 25 футболістів. Серед них більшість — потенційні новачки «Ниви».

До 28 січня команда тренуватиметься двічі на день. Крім занять на футбольному полі, команда відвідуватиме тренажерний зал. А 28-го числа у Вінниках, що на Львівщині, на «Ниву» чекає старт на турнірі пам'яті Ернеста Юста. Першим суперником тернополян буде «Сокіл» із Сокільників.

Навчатимуть
тренерів

• Тренерські курси для здобуття диплому «С» Федерації футболу України з підготовки тренерів дитячо-юнацького та аматорського футболу традиційно пройдуть на базі Тернопільського педуніверситету.

Охочих навчатись запрошують прийти 11 лютого об 11.00 у головний корпус, аудиторія №177, де проведуть співбесіду, за результатами якої і буде сформована група слухачів.

За довідками звертатись за номером 067-423-43-69 — Ярослав Боднар, голова науково-методичної комісії Тернопільської обласної федерації футболу.

Тернополянка їде
підкорювати Європу

• Участь у європейській першості з біатлону візьме 22-річна тернополянка Анастасія Меркушина.

Наша землячка увійшла до складу збірної України, яка з 25 до 29 січня виступатиме на чемпіонаті Європи у польському місті Душники-Здруй.

Спортсменам доведеться змагатись у чотирьох дисциплінах: індивідуальній гонці, спринті, гонці переслідування, а також в естафетах — одиночній і змішаній.

Додамо, що більш досвідчені тернополяни Олена Підгрушна та Дмитро Підручний участі у чемпіонаті Європи не братимуть. Вони готуватимуться до чемпіонату світу.

Медалі здобули
на Франківщині

• Сім нагород на Регіональному турнірі з греко-римської боротьби серед юнаків здобули вихованці тернопільської спортшколи з цього виду спорту.

Перші місця завоювали Віталій Гандзюк, Анатолій Паснак, Володимир Войтович, Олег Дикий та Олексій Данцев. Срібна медаль — в Олександра Городиловського, а «бронза» — у Павла Павловича.

Турнір відбувався у Косові на Івано-Франківщині. Тернопільських спортсменів до змагань готували тренери Андрій Телебан і Володимир Лучанко.

ФК «ТЕРНОПІЛЬ» ЗАЛИШИВСЯ
БЕЗ ГОЛОВНОГО ТРЕНЕРА

Скандал ■

Муніципальному футбольному клубу «Тернопіль» знову доведеться шукати головного тренера. Поки що команда у Києві бореться за 100 тис. грн

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Пропрацювавши лише кілька днів, пост головного тренера ФК «Тернопіль» покинув Роман Максимюк. Виконувати обов'язки тренера знову буде директор клубу Василь Матвійків.

Романа Максимюка офіційно призначили головним тренером тернопільської команди 12 січня, а уже 18-го числа клуб оголосив про його відставку. Про таке рішення повідомив куратор «Тернополя» від міської ради Микола Круть.

— Причина розірвання трудової угоди — не зійшлися із керівництвом клубу у поглядах на тренувальний процес, — заявив пан Круть.

Також куратор клубу повідомив, що ФК знову розпочав пошуки головного тренера. Допоки ж діями футболістів керує директор клубу Василь Матвійків, який минулого року уже заміняв на посту головного тренера Івана

ФК «Тернопіль» у Києві здобув путівку до чвертьфіналу традиційного «Меморіалу Макарова»

Марущака. Саме під керівництвом директора клубу ФК «Тернопіль» вирушив на традиційний зимовий футбольний турнір пам'яті О. Макарова, що стартував у Києві 17 січня. У п'яти зустрічах тернополяни набрали десять очок і продовжать боротьбу за перемогу у чвертьфіналі. До слова, головний приз турніру — 100 тисяч гривень.

У першій грі ФК «Тернопіль» на останній хвилині основного часу вирвав перемогу у команди Другої ліги — «Арсенал-Київщина» із Білої Церкви — 1:0. Переможний м'яч на рахунку півзахисника Ігоря Вонса. Наступний матч «муніципала» звели у нічию 2:2 проти команди «Агродім» з Чернігівської області. У цій грі забивали Ігор Курило та Артур Дорі.

Ще два матчі згодом наші зем-

ляки виграли з однаковим рахунком — 2:1. ФК «Тернопіль» обіграв збірну вільних агентів України та «Авангард» з Київщини. Проте завершити груповий етап без поразок команді Василя Матвійківа не вдалося. У заключній грі «муніципала» зазнали розгромної поразки від київського «Локомотива». Відтак у підгрупі тернопільські футболісти посіли друге місце і пройшли далі. У чвертьфіналі на команду з Тернополя чекає протистояння із футбольним клубом «Музичі».

Щодо кадрових змін у складі ФК «Тернопіль», то разом із командою до Києва вирушили декілька потенційних новобранців. Зокрема підсилити муніципальну команду може экс-футболіст тернопільської «Ниви» і стрийської

«Скали» Володимир Пришнівський. На оглядинах перебуває ще один экс-гравець «Ниви» Роман Кухарський. А от воротар Віктор Ольховий і захисник Вадим Папірович, провівши з клубом менше тижня, уже залишили розташування ФК «Тернопіль».

Водночас підготовку до нового сезону розпочала резервна команда ФК «Тернопіль-Педуніверситет», яку тренує Василь Івегеш. Перший етап тренувальних зборів «педагоги» розпочали 23 січня. Триватиме він до 3 лютого. Загалом тренерський штаб ФК «Тернопіль-Педуніверситет» планує провести три тренувальні збори у рамках підготовки до другої частини чемпіонату України з футболу серед студентських команд, яка стартує 11 квітня.

У Тернопіль повертається хокейний
чемпіонат на Ставі

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Унікальні змагання з хокею на водоймі «Тернопіль Hockey Classic-2017» після дворічної перерви знову відбудуться на кризі Тернопільського ставу 28-29 січня.

Змагання, що започаткували у Тернополі ще 2012-го року, через погодні умови два роки не відбувались. Адже крига на Ставі була занадто тонкою для проведення матчів. Січневі морози 2017-го року суттєво допомогли організаторам, і вони сподіваються, що цього року змагання відбудуться.

— Погода нам сприяє, тому ми переконані, що «Тернопіль Hockey Classic-2017» пройде у нашому місті знову, — каже організатор хокейних змагань Георгій Хвiчiя-Дуве. — У Канаді та США такі чемпіонати проходять дуже масштабно. Збираються до двохсот команд, величезні бюджети турніру. Свого часу ми започаткували щось подібне і у нас. Щороку кількість команд-учасниць лише збільшувалася.

Для проведення «Тернопіль Hockey Classic-2017» на кризі

Тернопільського ставу розчи-стять та облаштують шість спеціальних майданчиків.

— Цей різновид хокею має кілька суттєвих відмінностей, — додає організатор. — Команди грають без воротарів та захисних бортів, а шайби закидають у спеціальні конструкції. У гравців мінімальна захисна амуніція. Хокей на Ставі передбачає мало силової боротьби. Акцент роблять на техніці та комбінаціях.

За словами Георгія Хвiчiя-Дуве, попередньо до участі у чемпіонаті візьмуть 24 команди. Географія учасників широка. До Тернополя планують приїхати команди з Одеси, Києва, Кривого Рогу. Чимало колективів представлятимуть Тернопільську область.

Переможець «Тернопіль Hockey Classic-2017» отримає ексклюзивний дерев'яний кубок

ДОВІДКА

Попередній склад учасників турніру «Тернопіль Hockey Classic-2017»:

«Катран» (Одеса), «Камишові коти» (Одеса), «Ледокол» (Білогородка, Київська обл.), «Ледокол-2» (Київ), «Льодові шершні» (Тернопіль), «Арсенал» (Вінниця), «Маяк» (Вінниця),

«Спартак-Екстрім» (Луцьк), «Флаг» (Одеса), «Подольнян-1» (Тернопіль), «Подольнян-2» (Тернопіль), «Авто-Лідер-Дубівці» (Підволочиськ і Дубівці Тернопільської обл.), «Збараж» (Збараж), «Фаворит» (Рівне), «Здорова столиця» (Київ), «Криворізькі яструби» (Кривий Ріг),

«Сніговик» (Козлів), «Тернопільські шершні» (Тернопіль), «Покутські яструби» (Заболотів, Івано-Франківська обл.), «Пяттак» (Київ), «Галицькі ведмеді» (Тернопіль), «Бродівські бобри» (Броди, Львівська обл.), «Ваг Capitals» (Бар, Вінницька обл.), «Білі ведмеді» (Тернопіль).

За своїм тілом треба уважно стежити. Щойно відверне тебе увагу, воно починає щось жерти.

— Пам'ятаєш, ти ходив до магазину за картоплею?
— Так. І що, вона вся зіпсувалася?
— Ні, вона вся — буряк. Сходи ще.

— Гапоню, чи є в нас щось випити?
— Є. Чай цейлонський.
— А щось міцніше?
— Ну, візьми новий пакетик.

— Я можу померти від любові до тебе!
— Я тобі помру! Ти, паразите, проживеш зі мною довге, щасливе, сповнене мук життя!

Добре, якби на іспиті були продавці-консультанти. Сидиш такий засмучений, а він: «Вам щось підказати?»

— Це, бабусю, селфі-палка. Я нею собі селфі роблю.
— Агій, сором який! Заміж тобі, внучко, треба, заміж!

— Лікарю! Моя дитина наїлася піску. Я дала їй випити трохи води. Що робити далі?

— Стежте, щоби тепер вона не наїлася цементу.

— Ой, Людочко, я їздила до санаторію й познайомилася із таким цікавим чоловіком! У нас із ним таки дуже багато спільного — гастрит, гіпертонія й плоскостопість.

«Після п'ятдесяти життя тільки починається», — подумав я і налив іще п'ятдесят.

Телефоную куми:
— Не хочеш зайти до мене на чай?
Вона:
— Ти якось дивно вимовляєш слово «коньяк».

Попросила чоловіка сходити до магазину. Дала йому список, що купити: 1. Хліб. 2. Ковбаса. 3. Молоко. 4. Зубна паста. 5. Туалетний папір. 6. Пиво.

Коли чоловік повернувся з магазину, в пакеті було: одна хлібина, дві ковбаси, три пакети молока, чотири тюбики пасти, п'ять рулонів туалетного паперу і шість пляшок пива. Причепитись немає до чого. Але наступного разу почну список із пива.

— Ти чого така знервована? Що трапилось?

— Подарувала чоловікові на день народження набір риболовних блешень.

— Ну, все правильно. Він у тебе вже 10 років у вихідні на риболовлю їде. А що не так?
— Він їх у руках покрутив і запитав: «А що це таке?»

Чоловік прийшов до м'ясної крамниці й, показуючи на шинку, каже різнику:

— Зважте мені півкілограма цієї риби.
— Але це не риба, а шинка!
— Мене не цікавить, як ця риба називається.

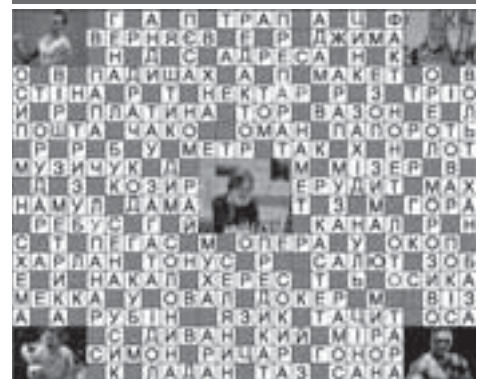
— Як ти витрачаєш свою зарплату?
— 40% — на їжу, 30% — на комуналку, 30% — на одяг, 20% — на розваги й непередбачені витрати.

— Але ж це разом виходить 120%!
— У тому й проблема.

Як доросла, самостійна, незалежна жінка, я хочу лягти на підлогу й ридати, доки все не стане так, як я хочу.

Зробив, як порадили в інтернеті, щоби вивчити англійську: поїхав в Англію, порушив закон, сів у тюрму. Цілий рік на державному утриманні серед носіїв мови.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «РІА ПЛЮС», № 3

Тепер досконало знаю хінді й арабську, незле китайську й якийсь африканський діалект. Англійську — як і раніше, зі словником.

— Васю, а твоя жінка кричить під час сексу?
— Буває. Останнього разу увесь під'їзд переполошила, коли мене з сусідкою застала.

ТИЖНЕВИК «РІА ПЛЮС»

Свідство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «РІА плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року - ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

Тижневик «РІА плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем. **Реклама** позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції. Буквосполучення **РІА, РІА, РІА** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 16 (колишній будинок офіцерів). **Працюємо 9.00-18.00.** **Поштова адреса:** 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 16.

Телефони редакції: (0352) **43-00-50, 43-00-56**
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) **43-00-50, 43-00-56**
«РІА плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>

ПРАВИЛА ПОДАЧІ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідство про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор: Ірина Прокопенко, 098-287-08-70.

Верстка: Юрій Карпук.

Коректура: Ірина Чубата.

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ кур'єрської служби та передплати: Лія Павлишин, 095-837-87-14.

Відділ оголошень: 098-477-12-70

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром РІА.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лмітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12а, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж **27541** примірників. Зам. № **171203**

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції

ТОВ «РІА МЕДІА»:

р/р 26002012027968

код ЄДРПОУ — 40914460

в ПАТ «УкрСоцбанк»,

м. Вінниця, МФО 300023,

свід. про реєстр. плат. ПДВ

№ 1602084500053.

Інд. податк. номер

409144602081.

Передплатний індекс

22196

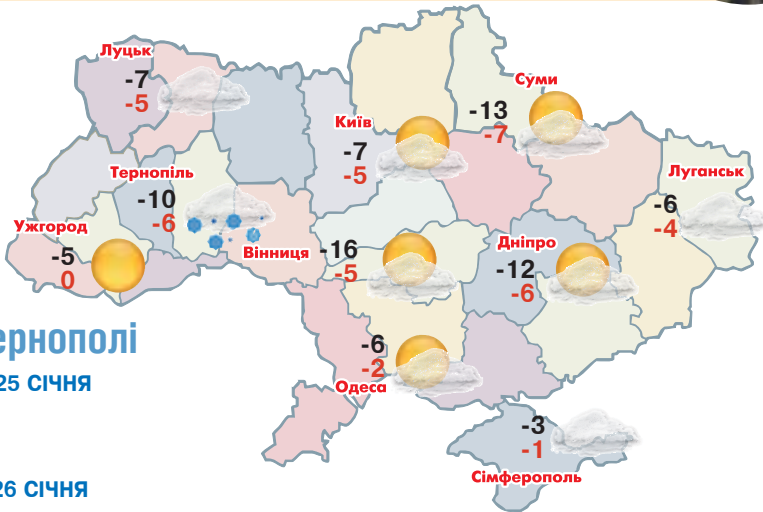

Прогулянка підземеллями

Гарно збережені підземелля пролягають під будівлею колишнього домініканського монастиря — теперішнього обласного архіву. Журналіст «RIA плюс» прогулявся цими таємничими ходами XVIII століття

Читайте у «RIA плюс» від 1 лютого

СПОНСОР ПРОГНОЗУ ПОГОДИ

Погода у Тернополі

СЕРЕДА, 25 СІЧНЯ	-10°C
	-6°C
ЧЕТВЕР, 26 СІЧНЯ	-11°C
	-8°C
П'ЯТНИЦЯ, 27 СІЧНЯ	-13°C
	-9°C
СУБОТА, 28 СІЧНЯ	-15°C
	-6°C
НЕДІЛЯ, 29 СІЧНЯ	-8°C
	-6°C

381782_998

Склад МЕБЛІВ та МАТРАЦІВ

ШАФИ-КУПЕ

www.nashi-mebli.com.ua

НАШІ МЕБЛІ вул. Живова, 41 (поблизу автовокзалу) (096) 276-14-40

RIA 20 ХВИЛИН

Фотоконкурс до Дня Святого Валентина

Завантажуйте фото з коханою людиною у розділ спец-теми «фотоконкурс» на сайті **20minut.ua** до **06.02.17**

Вигравайте романтичні подарунки від організаторів і партнерів конкурсу!

Детальніші умови конкурсу на сайті **20minut.ua** та за тел. **43-00-50**

Відома за кордоном **ЯСНОВИДИЦЯ ОЛЕНА** учасниця «Битви екstrasensiv» **ДОПОМОЖЕ:**

- у бізнесі та коханні
- позбутися безробіття
- вдало вийти заміж
- поверне чоловіка дружині
- поставить захист на все життя
- вилиє на віск та олово
- допоможе вашим дітям у складних ситуаціях

Знімаю вінок безшлюбності з неодружених. Позбудетеся самотності вже з Нового року!

тел. (063) 620-79-55. Прийом за записом

Щиро вітаємо з Ювілеєм дорожу матусю

Сьогодні Метяну Володимирівну

Моя матусенько рідненька,
Шурботлива і доромана!
Зі сльозами дну привітати,
Велике дякую скажати
За те, що ти мене зростила,
Влади ніколи не простила,
Успішну піклу, теплі руки,
І за підтримку в час розлуки,
Матусю! Я тебе люблю!
За тебе божа я маля,
Щоб ти завжди була здорова,
Оптимістична, кльорна!
Як квіточка, щоб розцвітала
І щастя всім ти дарувала!

ТОНЯ МАТВІЄНКО

нова програма

ДРАМТЕАТР

31 січня
ПОЧАТОК: 19:00

Тобі

Довідка: (096) 931-00-91, (099) 373-62-68

КВИТКИ: **KARABAS.COM** 067 326 07 37

Гороскоп

ОВЕН
Зайва активність спровокує конфліктну ситуацію. Колеги подумають, що ви хочете висунути перед начальством. Не показуйте близьким нетерпимість до деяких проблем.

ТЕЛЕЦЬ
Час для роздумів. Всі зустрічі несподівані. Багато питань вирішите за допомогою вашої чарівності. П'ятницю можете присвятити плануванню зустрічей і подорожей.

БЛИЗНЮКИ
Ймовірно підвищення на роботі або отримаєте додатковий прибуток. Не варто розповідати про це стороннім. Не провокуйте плітки. У суботу ви відчуєте прилив сил.

РАК
Впорастеся зі складними завданнями. Зменшить обсяг роботи, об'єктивно оцінюйте свої сили. Не кажіть про себе надто багато. У сім'ї поведьтеся спокійно і стримано.

ЛЕВ
Тиждень складний, запасіться терпінням. Обережніше з новими друзями, запастіться довірою. Не починайте нічого нового. У суботу відстоюйте свої інтереси.

ДІВА
На перший план вийдуть проблеми особистого характеру і сімейні справи. У вас з'являться нове коло обов'язків. Вдалий час для підготовки до нової справи.

ТЕРЕЗИ
Вчіться слухати і чути оточуючих. Можливе поліпшення в професійних справах. Сприятливий час для змін в особистому житті. По-філософськи ставтеся до життя.

СКОРПІОН
Відкиньте невпевненість і сумніви, відстоюйте свої права. Вам повернуть борги і зроблять перспективну ділову пропозицію. Ваші ідеї затребувані серед колег і начальства.

СТРІЛЕЦЬ
Не бійтеся брати додаткові зобов'язання — буде більше коштів і можливостей. Уникайте конфліктів у стосунках з колегами і начальством. Будьте готові до зміни планів.

КОЗЕРІГ
Не сумнівайтеся в надійності і щирості партнерів. Орієнтуйтеся на них, і це принесе вам успіх. Постарайтеся не спізнватися і дотримуватися взятих на себе зобов'язань.

ВОДОЛІЙ
Вірте у власні сили і щирість близьких людей. Вас може очікувати подія, якою ознаменується початок успіху у кар'єрі. Вірогідні позитивні зрушення в особистому житті.

РИБИ
Тиждень динамічний і напружений, велика завантаженість на роботі. В середині тижня можуть атакувати проблеми з минулого. Буде шанс творчо реалізувати свої плани.

СЛУЖБА ДОСТАВКИ ВОДИ

в квартири та офіси

«Криниця»

тел.: (0352) 42 08 96 (067) 86 490 38

www.krynytsya.com.ua